

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Prisutnost Boga živoga

Arkandeo

Ne zaboravimo siromahe

Apostolat molitve za siječanj

Molimo se za migrante, izbjeglice i za sve koji su pogođeni ratom, da se uvijek poštuje njihovo pravo na odgoj, koje je potrebno da se izgradi bolji svijet.

Sadržaj

Uvodnik	Jubilejska godina – prigoda za novi početak i bolji svijet.....	3
U središtu	Sveta godina 2025. „Strast za evangelizacijom”	4
Iz života naših misionara	Prisutnost Boga živoga	6
	Arkandeo.....	7
	Ne zaboravimo siromahe	9
Intervju	Ana Marija Kesten, prov. glavarica i koordinatorica doma „Egipat“	11
Apostolat molitve	Apostolat molitve za siječanj 2025.	14
Aktualnosti	Misijska duhovna obnova u župi Oroslavje.....	15
	Posjet PMD-u u Sarajevu misijskih suradnika Đakovačko-osječke nadbiskupije	16
	„Mreža ljubavi“ i pisma za misionare	16
	Radost zajedništva s Crkvom u Argentini	17
	Kap vina za kap vode	17
	Bistrica kod Žepča	18
	Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ u Sarajevu	18
Životni put jednog misionara	Vijesti iz Bošontija i Hazaribagha.....	19
Svi su misionari	Snaga osmijeha u najtežim trenutcima	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarín, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 00385/1/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Žiro račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR632360001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Jubilejska godina – prigoda za novi početak i bolji svijet

Piše mons. Luka Tunjić

Svjedoci smo da su u vremenu došašća u Zagrebu, Splitu i drugim gradovima na okićenim božićnim drvcima izvešene želje protivničkih i opozicijskih stranaka, uglavnom političke naravi, u kojima se nabrajaju pogreške, neispunjena obećanja i nesposobnost vladajućih da išta pozitivno naprave. Iskazane su i želje da bi bilo najbolje da ih se promijeni u narednoj godini. Takve poruke tipične su za osobe, organizacije i stranke koje žele vladati i dominirati nad drugima, koje gledaju samo svoj interes. Ako su stranke zloupotrijebile božićno drvce i odlučile se na takav potez, zar ne bi bilo poštenije da su izvjesile parole u kojima obavještavaju javnost što će oni napraviti u novoj godini te koje će novosti i promjene uvesti unutar svoje organizacije ili stranke? Svaki čovjek, a vjernik pogotovo, trebao bi na božićno drvce svoje savjesti i svojeg srca ispisati poruku na koji način misli u narednoj godini biti od koristi zajednici i društvu u kojem živi, što će učiniti za opće dobro ljudi koje susreće, s kojima živi, kao i ljudi cijelog svijeta. Molimo i natječimo se u novoj, jubilejskoj godini u poniznosti, jednostavnosti, nesebičnosti, služenju, duhovnosti, jačanju vjere i svijesti o misijskim potrebama. Iskustvo nam pokazuje da je upiranje prstom u drugoga i želja za njegovom promjenom beskoristan, uzaludan i štetan posao.

Ulazimo u novu, 2025. godinu, koja je u Katoličkoj crkvi proglašena jubilejskom godinom. Jubileji su prigoda da se uči iz pogrešaka prošlosti te s beskorisna i uzaludna posla prijede na onaj koji od svakoga od nas čini pravedna i poštena čovjeka, mirotvorca, čovjeka koji ulaže u sebe, da bi obogatio ljude i svijet u kojem živi. Dijete iz betlehemske štalice pokazalo nam je da je to moguće i kako se to postiže. Isusov put traži više žrtve, strpljenja i ljubavi, ali je sigurniji, korisniji za

druge, dalekosežniji i vjekovječniji. Njegov put vodi ususret Bogu živomu. Zato bi naše novogodišnje želje trebale biti popraćene molitvom da želimo antene srca usmjeriti prema nebu, da bi hvatale Božju frekvenciju, na kojoj se čuje Božji glas. Jedino taj glas može nas učiniti drugačijima, može sebičnost pretvoriti u ljubav, nerad u rad, nevjeru u vjeru, može nas preobraziti i učiniti što sličnijima Bogu. Zato se trebamo otvoriti i osluškiivati taj glas, da bismo mogli prepoznati Božje djelovanje u svijetu, da bismo ga mogli prepoznati u bližnjima i potrebitima.

Bog je stalno prisutan u svijetu. Blaženstva su njegova osobna iskaznica, način djelovanja i prisutnosti. Bog nas ljubi jednakom ljubavlju bez obzira na to prepoznavamo li ga i uzvraćamo li mu ljubav. Kaže sv. Ivan u prologu: „k svojim dođe i njegovi ga ne primiše“ (Iv 1, 11). Usprkos odbijanju i hladnoći ljudskog srca, on nas nastavlja ljubiti, jer se nikada ne umara u ljubavi prema nama.

Jubilejska godina je prigoda, osluškujući Božji glas, da ga dublje upoznamo i uzljubimo te stvaramo novi Božji svijet. Prigoda je to također da ga ljubimo onom ljubavlju kojom nas je on ljubio. Prigoda je i da gledamo svijet novim očima, Isusovim očima, koje grle, vole i spašavaju svijet. Stoga budimo u novoj, jubilejskoj godini poput naših misionara – glasnici radosne vijesti, glasnici boljeg svijeta i nade koju nam jedino Krist može darovati! Jedino njegova nada ne vara i ne postiduje. Otvorimo se Duhu Svetomu životvorcu i molimo ga da nas obaspe rosom svoje milosti i potrebnih darova, da tako gradimo novi, jubilejski svijet kraljevstva Božjega na zemlji i na nebesima! Pod njegovim vodstvom i zaštitom naše novogodišnje želje bit će lišene egoizma i oholosti i bit će zaogrnutе blagoslovom za sve ljude.

Strast za evangelizacijom: vjernikov apostolski žar. Poziv na apostolat (Mt 9, 9-13)

Sveta godina, koja nastupa svakih 25 godina, obilježit će se nizom jubileja u Rimu za različite segmente društva. Obzirom da je ovo posebna milosna godina u Katoličkoj Crkvi, koju ćemo živjeti pod sloganom „Hodočasnici nade“, tijekom godine objavljujati ćemo odabrane kateheze pape Franje, koje je održao tijekom 2024., na zajedničku temu „Strast za evangelizacijom“. Ovo je vrijedna prilika kako bismo se kao vjernici pripremili za Jubilej misija, koji će se u sklopu velikog Jubileja, obilježiti 4. i 5. listopada 2025.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Započnemo danas novi ciklus kateheza, posvećen hitnoj i temi od presudne važnosti za kršćanski život, a to je strast prema evangelizaciji, odnosno apostolski žar. Riječ je o vitalnoj dimenziji za Crkvu: naime, zajednica Isusovih učenika u svojim je prvim počecima apostolska, misionarska, ne prozelitiska i od početka moramo razlikovati to dvoje: biti misionar, biti vjerovjesnik, evangelizirati nije isto što i provoditi prozelitizam, to dvoje nema veze jedno s drugim. Riječ je o vitalnoj dimenziji za Crkvu, zajednica Isusovih učenika rađa se kao apostolska i misionarska. Duh Sveti je oblikuje kao zajednicu izlaska – Crkva u izlasku, koja izlazi – tako da ne bude prignuta nad samom sobom, nego okrenuta prema vani, privlačna Isusova svjedokinja – vjera i privlači, također – koja se pruža i širi njegovo svjetlo do na kraj svijeta. No, može se dogoditi da apostolski žar, želja da se dobrim navještajem evanđelja dopre do drugih, opadne, postane mlak. Katkad se čini kao da ga je nestalo, ima zatvorenih kršćana, ne misle na druge. Ali kad kršćanski život izgubi iz vida horizont evangelizacije, horizont navještaja, tad oboli: zatvori se u samoga sebe, postane autoreferencijalan, zakržlja. Bez apostolskog žara i revnosti vjera kopni. Misija je, međutim, kisik kršćanskog života: jača ga i pročišćava. Krenimo, dakle, na put ponovnog otkrivanja evangelizacijske strasti, polazeći od Svetoga pisma i učenja Crkve, kako bismo apostolski žar crpili iz izvora. Zatim ćemo pristupiti nekim živim izvorima, nekim svjedocima koji su ponovno zapalili u Crkvi strast za evanđeljem, da nam pomognu ponovno zapaliti vatru koju Duh Sveti uvijek želi rasplamtjeti u nama.

Želim danas započeti pomalo reprezentativnom evandeoskom zgodom: pozivom apostola Mateja, o kojem, kao što smo imali priliku čuti, on sâm pripovijeda u svome Evandelju (usp. 9, 9-13).

Sve počinje s Isusom koji „ugleda“ – kaže se u tekstu – „čovjeka“. Malo je onih koji su vidjeli Mateja onakvog kakav on zaista jest: poznavali su ga kao onoga koji „sjedi u carinarnici“ (r. 9). Bio je, naime, sakupljač poreza, to jest onaj koji je skupljao porez za Rimsko Carstvo pod čijom je okupacijom bila Palestina. Drugim riječima, bio je kolaboracionist, izdajica naroda. Možemo samo zamisliti kakav su prezir ljudi osjećali prema njemu: bio je „carinik“, tako su ga zvali. Ali, u Isusovim očima, Matej je čovjek, sa svojim bijedama i svojom veličinom. Pazite dobro, Isus se ne zaustavlja na pridjevima, Isus uvijek traži imenicu. „To je grešnik, to je čovjek za kojeg...“, to su atributi koji se nekom prišavaju: Isus ide do osobe, do srca, to je osoba, to je muškarac, to je žena, Isus gleda bit, imenicu, nikada ono što se nekom pridaje, zaboravite pridjeve. Dok između Mateja i njegovog naroda postoji distanca – jer su vidjeli ono što mu se prišiva, „carinik“ – Isus mu se približava, jer Bog ljubi svakog čovjeka. „Zar i tog nesretnika?“. Da, i tog nesretnika, štoviše On je došao zbog tog nesretnika, kaže se u Evandelju: „Došao sam zbog grešnikâ, ne zbog pravednikâ“. Taj Isusov pogled, koji je predivan, koji vidi drugoga, tko god da on bio, kao primatelja ljubavi, početak je evangelizacijske strasti. Sve polazi od tog pogleda, koji učimo od Isusa.

Možemo se zapitati: kakav je naš pogled prema drugima? Koliko puta vidimo njihove mane a ne potrebe; koliko puta etiketiramo osobe zbog onoga što čine ili misle! Čak i kao kršćani govorimo: je li naš ili nije? To nije Isusov pogled: On uvijek gleda svakog pojedinog s milosrdem i umilno. A kršćani su pozvani činiti kao Krist, gledajući takozvane „daleke“ njegovim očima. Naime, izvješće o Matejevom pozivu zaključuje se Isusovim riječima: „ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike“ (r. 13). Ako se svaki od nas osjeća pravednikom, Isus je daleko, On se približava našim ograničenjima i našim bijedama, kako bi nas ozdravio.

Sve, dakle, počinje Isusovim pogledom. „Ugleda... čovjeka“, Mateja. Potom slijedi – drugi korak – pokret. Najprije pogled, Isus ugleda, a zatim drugi korak – pokret. Matej je sjedio u carinarnici; Isus mu reče: „Slijedi me“. I „on usta i pođe za njim“ (r. 9). Primijetimo da se u tekstu ističe da je „ustao“. Zašto je taj detalj tako važan? Zato što u ono vrijeme, tko je sjedio imao je vlast nad drugima koji su stajali pred njim da ga slušaju ili, kao u ovom slučaju, da plate porez. Ukratko, tko je sjedio imao je vlast. Prvo što Isus čini jest to da odvaja Mateja od moći: vodi ga od toga da sjedi i prima druge do toga da krene prema drugima, ne da prima druge, to ne, nego da ide drugima; vodi ga do toga da napusti položaj nadmoći kako bi ga izjednačio s braćom i otvorio mu obzore služenja. To čini i to je temeljno za kršćane: mi Isusovi

učenici, mi Crkva, sjedimo li i čekamo da drugi dođu ili znamo ustati, ići istim putem s drugima, tražiti druge? Ne priliči kršćaninu reći: „Neka samo dođu, ja sam ovdje, neka dođu“. Ne, idi ti njih tražiti, ti učini prvi korak.

Pogled – Isus ugleda – jedna kretnja – usta – i, treće, jedan cilj. Nakon što je ustao i pošao za Isusom, gdje će Matej ići? Mogli bismo pomisliti da, nakon što je promijenio život tog čovjeka, Učitelj ga vodi prema novim susretima, novim duhovnim iskustvima. Ne, ili bar ne odmah. Prvo što čini Isus jest to da odlazi u njegovu kuću gdje Matej priprema „veliku gozbu“, na kojoj „bijaše za stolom veliko mnoštvo carinika i drugih“ (Lk 5, 29), to jest ljudi isti kao on. Matej se vraća u svoje okruženje, ali se vraća promijenjen i s Isusom. Njegov apostolski žar ne započinje na nekom novom mjestu, čistom i idealnom, dalekom, nego tamo, počinje tamo gdje živi, s ljudima koje poznaje. To je poruka za nas: ne moramo čekati da budemo savršeni i da prijedemo dug put u nasljedovanju Isusa kako bismo ga tek onda svjedočili. Naš navještaj započinje danas, tamo gdje živimo. Ne započinje nastojanjem oko uvjeravanja drugih, ne uvjeravati, nego svjedočiti svakoga dana ljepotu Ljubavi koja nas je pogledala i pridigla nas i to će biti ljepota, prenositi tu ljepotu i uvjeravati ljude, ne komunicirati nas same, nego samoga Gospodina. Mi smo ti koji naviještaju Gospodina, ne naviještamo sebe same niti naviještamo neku političku stranku, neku ideologiju, to ne: naviještamo Isusa. Treba povezati Isusa s ljudima, ne tako da ih mi uvjeravamo, nego pustiti da ih Gospodin uvjeri. Kao što nas je, naime, učio papa Benedikt „Crkva ne provodi prozelitizam. Ona, radije, raste po privlačnosti“ (Homilija na misi otvorenja V. opće konferencije biskupâ Južne Amerike i Kariba, Aparecida, 13. svibnja 2007.). Ne zaboravite to: kad vidite kršćane koji provode prozelitizam, koji ti prave popis ljudi koji dolaze... to nisu kršćani, to su pogani preruseni u kršćane, ali srce je pogansko. Crkva ne raste prozelitizmom, ona raste privlačnošću. Sjećam se kako su jednom u bolnici u Buenos Airesu redovnice koje su tamo radile otišle zato što ih je bilo malo te nisu mogle voditi bolnicu i došla je zajednica časnih sestara iz Koreje i stigle su, recimo u ponedjeljak, ne sjećam se koji je bio točno dan. Preuzele su kuću za redovnice koje rade u bolnicu i u torak su sišle posjetiti pacijente u bolnici, ali nisu znale ni riječ španjolskog, govorile su samo korejski. Bolesnici su bili sretni te su komentirali: „Kako su dobre ove časne, baš su dobre!“ – „A što ti je časna rekla?“ – „Ništa, ali svojim pogledom su mi govorile, naviještale su Isusa“. Ne komunicirati sebe same, nego naviještati Isusa svojim pogledom, gestama. To je privlačnost, sušta suprotnost od prozelitizma.

To privlačno i radosno svjedočenje je cilj kojem nas vodi Isus svojim pogledom ljubavi i pokretom izlaska koji njegov Duh pobuđuje u srcu. Možemo razmišljati o tome je li naš pogled sličan Isusovom kako bi privukli ljude, kako bi druge približili Crkvi. Razmišlimo o tome.

EKVADOR

– S. Magdalena Juretić

Vrijeme je adventa i Božića. Većinu nas to odmah asocira na mise zornice, puno lampica, okićene borove, jaslice, pjesmice, darove pod borom, okupljanje obitelji i puno hrane... Ali nije svugdje tako. Svako mjesto ima svoje običaje, svaka obitelj ima svoje stvarnosti, no pokušavaju to vrijeme ispuniti lijepim događajima.

Kao zajednica uvijek nastojimo ići u misije bar za vrijeme Božića i Uskrsa. Tako je bilo i za ovaj Božić. Išli smo u različite zajednice, skupa s djevojkama koje žive sa nama, s dečkima iz klinike te s našom volonterkom Anom, koja je promijenila kartu i odlučila ostati dulje samo da bi mogla poći sa nama u misije.

Sve tri zajednice kamo smo išli udaljene su od grada i nalaze se u brdima. Svećenikova prisutnost ondje nije tako česta, jer župnici znaju imati više od 20 filijala i ne stignu ih obići.

Zajednica u koju nas je pozvao svećenik zove se „Pampas Argentinas“. Onamo smo stigli nas četvero: Jordy i Gabriel, Ana i ja. Taj put odsjeli smo u kući namijenjenoj za misionare, no rijetko je slučaj da filijale to imaju i uglavnom nas tko iz župe primi u svoj dom.

Običaj je u ovoj župi da se moli devetnica te da Dijete Isus ide svaki dan u drugu obitelj. Svaka obitelj pripremi mali oltar ili posebno mjesto u jasicama kamo polože Isusa. Tijekom procesije s Djetetom Isusom od crkve do kuće gdje će ga primiti moli se Krunica Božanskog Djeteta i pjevaju se pjesme. Kad se stigne na odredište i

Prisutnost Boga živoga

završi s molitvom, obitelj podijeli svima jedan kruh i kavu i ostanemo još jedan trenutak da bismo bili zajedno s obitelji. Svaka od obitelji okiti bor i pripremi jaslice, svatko po svojim mogućnostima. Nekad su to velike i lijepe jaslice, a nekada samo slika svete obitelji u štatici.

Dok smo u misijama, nastojimo obići sve obitelji koje stanuju u zajednici, s njima porazgovarati, saslušati ih, utješiti, moliti, pozvati ih da dođu u crkvu, gdje svi skupa molimo. Nekada im savjetujemo kako bi trebali živjeti, što bi bilo dobro da promijene, a pomožemo im i u njihovim poslovima, sa životinjama i poljoprivredom, starijima u kuhanju i pospremanju kuće i sl. Svaki dan je drugačiji i svaki dan se susrećemo s različitim ljudima i situacijama, koje nisu uvijek baš lake.

Trudimo se naviještati radosnu vijest i približiti Gospodina ljudima, naročito onima koji su se od njega udaljili, kao i onima koji zbog različitih situacija nikada nisu ni čuli za njega. Molimo Gospodina da nam pomogne da budemo blagoslov za druge i da ih ne skandaliziramo, da se ne bi radi našega lošeg primjera udaljili od Crkve.

Osobno mi je najveća radost kada uistinu mogu vidjeti kako Bog dodiruje ljudska srca, kako se mijenjaju, razmišljaju o načinu svojeg življenja i je li to ispravno. Isto tako dječji osmijesi, njihovi iskreni zagrljaji, znatiželjna pitanja, koja nas nekada ostave „bez teksta“, jer su tako duboka i snažna da i nas same potiču na razmišljanje.

No ono što me jako boli je kada vi-

dim starije i nemoćne kako žive sami. Za mnoge se nitko ne brine i tuguju jer su njihova djeca daleko i ne znaju kad će im opet doći u posjet. Vidjeti tugu i bol u njihovim očima jer su ostali prepušteni sebi samima nakon svega što su dali, to mi je najteže, ali i poticaj da trebamo misliti na druge i biti zahvalni za sve dobro što su nam drugi učinili te uvijek biti uz one koji su sami i „zaboravljeni“.

Jedna je od stvari kojoj smo svjedoci tijekom svakih misija da ljudi uvijek daju ono najbolje što imaju za nas misionare, bilo da se radi o mjestu gdje ćemo spavati ili o hrani koju nam daju. Gotovo uvijek daju svoj najbolji krevet, a oni odluče spavati na podu. Također se uvijek trude da nam daju jesti ono što oni sami gotovo nikada ne jedu, kao, npr., kokoš. Bilo je slučajeva kad bi obitelj imala samo jednu kokoš i odlučila bi ju pripremiti kada dođemo mi, a djeca bi bila sva radosna i upitkivala nas kad ćemo opet doći, da bi oni opet mogli jesti koku. Ili kada obitelj nama misionarima da velik komad kokoši ili kojega drugog mesa, a oni sami jedu samo bijelu rižu.

Hrana koju nam daruju nama se čini kao nešto sasvim normalno i što bi svi trebali imati, no za nekoga tko nema ni za osnovne potrepštine i stvari za život, to su itekako velike stvari. Velikodušnost ljudi može se vidjeti u svakom trenutku, u svemu što oni nama pružaju i dijele s nama.

I dok se mi često tužimo da ne možemo ići u crkvu jer smo umorni,

KAMERUN
– Vlč. Karlo Prpić

jer nam je crkva daleko, a nije lijepo vrijeme, i sve druge izlike koje imamo samo da ne bi išli u crkvu, ovi ljudi dolaze iz mjesta udaljenih više od sat hoda po blatu, po kiši, noseći duplu odjeću, da bi mogli biti uredni u Crkvi, da bi mogli čuti Božju riječ i naučiti što novo. Možemo vidjeti koliko oni čeznu za Bogom, koliko čeznu za njegovom ljubavi i koliko mu se predaju i vjerujem da to može biti poticaj svakomu od nas da bismo se što više predali Gospodinu i živjeli u njegovoj prisutnosti.

Ove godine to je veliko iskustvo i za „naše dečke“, kojima pomažemo dok su u klinici za ovisnike. Oni su prvi put u misijama i to je za njih nešto potpuno novo, no odlično su se snašli i to im je pomoglo da promisle o svemu onome što su prije radili i kako su živjeli te na kakav nas život Gospodin poziva. Put je za njih još uvijek dug i nije lagan, no vjerujemo da se s ustrajnošću sve može i da će im misije isto uvelike pomoći u tom procesu.

U misijama uistinu možemo osjetiti živu vjeru ljudi, možemo osjetiti kako u svakodnevnicu ti jednostavni ljudi žive sve ono na što nas Gospodin poziva. Naravno, nije uvijek sa svima isto. Nekada naiđemo na one koji su se udaljili od Gospodina, na one koji su ljuti na Gospodina, čak i na one koji su promijenili vjeru, jer su zbog manjka misionara evangelici zavlitali mnogim zajednicama. No sigurna sam da i njih dotakne Božja riječ, da ostane odzvanjati u njihovim srcima i da će prije ili kasnije dati velik plod. Nama je bitno da sijemo, a oni koji dolaze nakon nas će žeti. Nije uvijek bitno da mi vidimo plod, već da budemo svjesni da smo učinili sve što je bilo u našim mogućnostima.

I koliko god ja mislila da idem širiti radosnu vijest i donijeti nešto novo ljudima, sigurna sam da se uvijek vratim puno bogatija, sretnija i ispunjenija nakon misija i da su upravo ti ljudi s kojima se susretnem oni koji šire radosnu vijest i žive evanđelje. I oni su nam poticaj da nikada ne odustanemo, već da se trudimo svojim životima svjedočiti živu vjeru i da drugi mogu prepoznati u nama prisutnost Boga živoga.

Arkandeo

Na širokim prostranstvima istočnog Kameruna od davnine se ugnijezdilo jedno od najvećih i najutjecajnijih domaćih etničkih skupina zajedničkog imena Baya. Legende kazuju da im je podrijetlo djelomično s ovog planeta, a jednim dijelom „izvanzemaljsko“. Iako danas većina više ne prihvaća ozbiljno slične postavke, stoljetna je tradicija ostavila svoj trag i očito ne će odumrijeti lako. Baya su marljivi poljodjelci i stručnjaci u uzgoju različitih vrsta manjoke ili kasave, odavno temeljne afričke svakodnevne hrane.

Među prvima su na ovom dijelu kontinenta prihvatili kršćanstvo, još u prvoj polovici dvadesetog stoljeća. Pripadnici Katoličke crkve među njima su do danas nedvojbeno najbrojniji i dobro organizirani u više prostorno golemih misijskih postaja, koje čine gotovo trećinu naše Biskupije Ngaoundere.

No tek su krajem prošlog stoljeća dobili prvi rječnik i osnovnu gramatiku te na domaćem jeziku prijevod *Novog zavjeta* i liturgijskih tekstova. Sve je to bilo djelo dugogodišnjih napora i istraživanja upravo prvih stranih misionara na tom području. Archange (arkandeo) od samih je početaka i po imenu, koje ga je zauvijek obilježilo na krštenju, kao i po obiteljskim odgoju, bio predodređen za posebnu ulogu u krilu Crkve.

Već je u djetinjstvu osjećao određen poziv za duhovno zvanje, i to nije krio pred svojim ponosnim roditeljima. Prirodno nadaren, bez poteškoća uči i napreduje u znanju i mudrosti ovog svijeta, ali i radosno prijanjajući istinama vjere. U odrasloj je dobi znao češće spominjati da mu je sav kršćanski nauk još odmalena izgledao jednostavan, logičan i u svemu prihvatljiv. Po završetku srednje škole sve je bilo spremno za početak nova poglavlja u njegovu životu, to više što ga je i župnik misionar rado i spremno preporučio biskupu za ulazak u bogosloviju. I dječjački san bi se malo-pomalo uobličio da se obzorje nije iznenada i brutalno zamračilo u mladićevu životu. To je naš životni vijek, koji se nepobitno živi unaprijed, napredujući, ali koji se bolje razumije i prepoznaje unatrag. Jer Gospodin uvijek piše ravno, ali počesto krivim crtama. Oduševljen, ali i zbunjen mladi klerik uskoro će napustiti mirnu oazu svoje pripreve za svećeništvo nakon neočekivana preminuća obaju roditelja. Nije se mogao oduprijeti konačnoj odluci širega obiteljskoga ili klanskog vijeća: kao najstariji među braćom i sestrama morao se pobrinuti za mlade od sebe.

U svim sredinama u kojima je proživio određeno vrijeme u svoj-

stvu državnog djelatnika, učitelja, Arkandela su lako prepoznavali kao savjesna i radišna člana zajednice. Svoje bi slobodno vrijeme uglavnom provodio u župi kojoj bi pripadao i uvijek na usluzi domaćim svećenicima. Ozbiljno je pomišljao i na red stalnog đakonata. Ipak, oženio se u poznijoj dobi, vjernom i pobožnom djevojkom iz svojeg plemena.

Skladan brak započeo je rođenjem sina Michela. I tako se u obitelji upotpunio arkandeo Mihael.

Tridesetak godina uzastopce vojna Župa Cifan, u središtu biskupije, nije imala odanijeg ni boljeg suradnika vjernika laika, u svakom pogledu. Primjer je posebno mladim naraštajima, kao i samim svećenicima na službi u toj golemoj vojarni. A on ih je u svoje vrijeme iskusna i predana katehista upoznao gotovo desetoricu. Pod budnim očevim pogledom i cijela je obitelj ostala posvećena i otvorena pastoralnim aktivnostima u okviru redovita župnoga duhovnog programa.

Archange se radovao svojoj zasluženoj mirovini. Tako bi se lakše mogao „preseliti“ u župne prostori-je kao pomoć u uredu, u karitasu i slično. U međuvremenu su se pojavili prvi simptomi zloćudne bolesti. S početka nije izgledalo neizlječivo i posebno opasno po život. Ali u nedostatku više razine medicinskog umijeća prekasno su otkrili da je,

zapravo, riječ o napredovalo cirozi jetara. Pacijent nije bio poznat po bilo kakvoj potrošnji alkohola ili sličnih tvari. Pretpostavili su da bi sve moglo biti posljedica učestalih kriza malarije. Ta tropska bolest uništava eritrocite u krvi i u težim slučajevima neki organi ne uspijevaju uspostaviti ravnotežu i očistiti organizam od štetnih sastojaka. Jobovskom strpljivošću bolesnik je podnosio teret dana i žegu posljednjih mjeseci svojeg života. Svake bi nedjelje poslije svete mise rado primio svećenika s euharistijom.. Nekoliko dana prije utrućuća svjetiljke zatražio je i primio svetu poputbinu. „Zar da odbijem ono što sam druge poučavao i toliko- ma preporučio u svoje vrijeme?“

Župna zajednica sv. Martina samo je prividno izgubila jednu tjelesnu prisutnost, jer je zadobila jednog posrednika i zagovornika više u visinama. Kako se živi, tako se i umire, rekli bi neki. Ovdje su još jednom život i smrt išli u paru i u istom smjeru. S vjerom i povjerenjem.

Jedva je moguće u potpunosti i pravedno procijeniti golem pridonos odanih i plemenitih muškaraca i žena, vjernih i postojanih, u ne-sebičnu naviještanju radosne vijesti braći i sestrama u mnogim krajevima afričkog kontinenta. Od samih početaka! Većim dijelom i Katolička crkva na najvećem kontinentu to duguje svojim brojnim i zauzetim katehistima i vjeroučiteljima. Doslovno!

Ne zaboravimo siromahe

UGANDA
– S. Kata Karadža

„Molim vas, nemojmo zaboraviti siromahe“, poticajne su riječi koje je uputio papa Franjo na homiliji u Vatikanu na dan Svjetskog dana siromaha (17. studenoga 2024). Opredijeljenost za siromahe i blizinu siromašnima Papa je iskazao i time što se s njima zadržao na ručku.

Ne zaboraviti siromahe! Koliko nam god te Papine riječi mogle izgledati jednostavne i gotovo kao da se čini da Papa nije izrekao ništa novo, one otvaraju nove perspektive kako promišljanja tako i djelovanja o mjestu, ulozi i značenju siromaha današnjeg vremena.

Biti siromah danas, u današnjem svijetu, kada čovječanstvo uživa blagodat razvitka tehnike i procvata znanosti, kao da je gotovo teško povjerovati. Zapravo, spominjanje riječi *siromah* ili *siromaštvo* na svoj je način pridržano za neke marginalne skupine u nekim dalekim zemljama. Je li Papa u pozivu koji je uputio doista mislio samo na te pojedine, neimaštinom i bijedom opterećene skupine?

Ako u siromahu i siromašnima prepoznajemo čovjeka, bez obzira na to u koje vrijeme živio, kojemu narodu pripadao i na kojem dijelu svijeta živio, koji traga za nečime što mu nedostaje i bez čega njegov život izgleda nedorečen i neispunjen, tada možemo reći da i naše vrijeme obiluje najraznovrsnijim oblicima siromaštva. Koliki ljudi širom svijeta, možda

baš ponajviše u zemljama u kojima ne vlada glad i u kojima su prihodi relativno visoki, gladuju i žude za nečime što će ispuniti prazninu njihova srca i njihova života. Koliki ljudi širom svijeta iščekuje nekoga tko će im prići, tko će im pružiti ruku i pritom možda ne izgovoriti nijednu riječ, ali će im njegova blizina biti veoma važna. Umirući po raznim stacionarima, bolnicama i domovima ne žude ni za kakvim bogatstvom, ali bi tako rado poželjeli čiju blizinu. Usto, koliko je onih koji, naizgled sretni, zadovoljni i uspješni, žude za nečime što će uistinu ispuniti dubine njihova bića i njihovu egzistencijalnu glad za smislom. Nisu li oni, iako nikada nisu prosili na našim ulicama ili kucali na naša vrata, pravi prosjaci, prosjaci smisla?

Siromaštvo ima toliko lica da ih je veoma teško, gotovo nemoguće obuhvatiti. Svim tim različitim oblicima siromaštva zajednički je osjećaj neispunjenosti, potrebe i žudnje.

Uza sve to nikako ne smijemo zaboraviti i one ljude, koliko god

to ironično izgledalo, kojima ne nedostaje osmijeh na licu, ali su siromasi jer uistinu nemaju što jesti ili piti, ne mogu priuštiti školovanje sebi i svojoj djeci.

Mi misionari svakodnevno se susrećemo s različitim vrstama bijede i siromaštvom mnogih ljudi. Ono što nas posebno pogađa činjenica je da su među siromasima i mnoga djeca. Spomenut ću da je u ugandskim dnevnim novinama *Daily Monitor* u mjesecu studenome izišao jedan tekst u kojem stoji da se Uganda ubraja među 20 zemalja u svijetu s velikim brojem djece koja su pothranjena. Nije to samo „jedna od bolesti“, jer je posljedica toga veoma često smrt. A među djecom koja preživljavaju velik je broj onih koji su premršavi, nedovoljno ishranjeni, te ostaju nerazvijeni i nemaju dostatnu težinu za svoju životnu dob. Bolest i umiranje rezultat su jednolične i oskudne prehrane, koja je svakodnevica mnogima.

Razumljivo je da je takva situacija – glad i neimaština mnoge djece (ali ne samo njih) – nešto pred čime ne možemo ostati mirni. Pa i onda kada imamo kakva mala sredstva, dodatno nas opterećuje žalost jer smo svjesne da ne

možemo svima izići ususret, budući da ih ima mnogo.

Drugo siromaštvo koje nas posebno dotiče potreba je za odgojem i obrazovanjem djece. Iako je konkretna glad potreba koju treba nastojati što prije zadovoljiti, osjećamo da je potrebno djelovati u vidu njihova odgoja i obrazovanja. Nakon promišljanja i molitve odlučile smo da veću pozornost posvetimo školovanju te smo u tom vidu počele s gradnjom Osnovne škole sv. Klare. Uz nemale poteškoće na koje nailazimo, mogu reći da radovi odmiču i da bi ta škola trebala biti završena u siječnju 2026., a ubrzo nakon toga i primiti prve učenike. Naime, u Ugandi školska godina započinje u veljači i zato planiramo da škola bude gotova dotada. Već sada mogu reći da su se u taj naš projekt izgradnje, odnosno podupiranja, uključili brojni dobročinitelji, bez kojih bi ostvarenje svega toga zaista bilo preteško ili nemoguće. Iako taj projekt provodimo mi, sve što

se radi, radi se za dobro djece ovog dijela Ugande. Vjerujemo da će ta škola i sve što poduzimamo služiti mnogim naraštajima te da će znanje koje će djeca primati, kao i odgoj u katoličkim vrijednostima biti od veoma velike pomoći. Nadamo se isto tako da će djeca i mladi nakon svega što prime moći raspoznavati što je dobro i vrijedno te kasnije u životu i sami pomoći onima koji su u potrebi. Dobro koje se prima, a onda drugima daruje otvara nove krugove dobrote, obogaćuje druge i oplemenjuje svijet.

Naše nas misionarsko iskustvo uči da je, uistinu, prevažno ne zaboraviti siromahe, bez obzira na to u čemu oni oskudijevaju, odnosno u čemu žive svoje siromaštvo. Važno je stoga prepoznati njihovu žudnju, biti spreman dijeliti i davati, pa bilo

to i veoma oskudno. A to je nemoguće ostvariti bez srca koje će biti osjetljivo za drugoga, koje će potrebe drugih znati stavljati u prvi plan.

Zahvaljujemo svim ljudima koji nas podupiru duhovno i materijalno. Preporučamo se u vaše molitve. Potičem vas da molite za nova duhovna zvanja i da nas dragi Bog obdari osobama koje žele nasljedovati Krista po primjeru sv. Franje te da bi se naša kuća odgoja ispunila plemenitim djevojkama koje nam se žele pridružiti. S Božjom pomoću i preciznošću nastavljamo svoje poslanje, služeći Kristu u siromašnima.

Bogu zahvaljujemo za sve učinjeno u ovoj godini i za sve što nam je darovao i molimo ga da nadolazeća, jubilara godina, bude ispunjena nadom, da bismo bili istiniti hodočasnici nade.

Svima želimo čestit Božić i blagoslovljenu Novu godinu!

Nadbiskup Josip Stadler na blagdan svetog Rafaela arkandžela 1890. godine u Sarajevu je osnovao ustanovu za zaštitu djece izložene nevolji, pod imenom „Egipat“. Pročitajte razgovor s. Anom Marijom Kesten, provincijskom glavaricom i koordinatoricom Stadlerova dječjeg doma „Egipat“.

? **Draga sestro, predstavite našim čitateljima Stadlerov dječji „Egipat“.**

! Stadlerov dječji „Egipat“ utemeljen je od sluga Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera 21. studenoga 1899. godine. Povjerio ga je Služavkama Malog Isusa, redovničkoj zajednici koju je utemeljio na blagdan sv. arkandžela Rafaela, 24. listopada 1890. godine u Sarajevu. Ove godine Stadlerov dom „Egipat“ za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi slavi jubilej 125 godina od utemeljenja.

? **O koliko se djece trenutačno brinete i kako je organiziran rad doma?**

! Od svojega ponovnog osnutka, 1999. godine, Stadlerov dječji „Egipat“ pružio je dom za devedeset i petero djece i mladih iz različitih dijelova Bosne i Hercegovine i svih nacionalnosti. U ovoj godini brinemo se za osmero djece i mladih te pružamo pomoć i podršku našim bivšim korisnicima koji su u potrebi, kao i njihovim obiteljima. Djeca imaju svoj redoviti program, prilagođen njihovoj dobi i uzrastu. Kuća „Egipat“ i prostori u kojima žive prilagođeni su njihovim potrebama. Posebna briga posvećuje se njihovu

zdravlju, školovanju, vjerskomu odgoju i cjelokupnom individualnom razvoju. Svako dijete ima svoje potrebe i nastojimo odgovoriti na njih, brinući se o njima kao što se brinu i roditelji o svojoj djeci u obiteljima.

? **Što se događa s djecom nakon punoljetnosti, kada izlaze iz doma?**

! Prema statutu „Egipta“ predviđeno je da mladi odlaze po završetku srednje škole. U praksi imamo i drugih iskustava. Mlade koji žele nastaviti svoje školovanje pratimo sve do završetka studija. Drugim mladima daje se mogućnost ostati u domu dok se sami ne osjete spremnima poći u svijet i brinuti se o sebi. Pomažemo im pronaći smještaj i posao, da bi si mogli omogućiti ono najpotrebnije za svakodnevni život.

Malen je broj onih mladih koji su imali mogućnost vratiti se u svoje obitelji. Nažalost, svijet u koji odlaze ne pruža im podršku i moraju se sami boriti. Naša zajednica uvijek im je dom i obitelj, na koju mogu računati u svakoj svojoj potrebi.

? **U sklopu doma imate organiziranu i dnevnu igraonicu za djecu iz grada. O čemu je točno riječ?**

! Kod ponovna otvaranja Stadlerova dječjeg „Egipta“ u kući je otvorena i dnevna igraonica za djecu predškolskog uzrasta. Budući da su posljedice rata bile velike, obitelji siromašne i bez osigurana stambenog prostora, javljala se potreba za skrbi o djeci onih roditelja koji su bili u različitim potrebama i nevoljama. Dnevnu igraonicu pohađala su djeca predškolske dobi iz dječjeg doma. Tako su djeca iz grada i iz doma dijelila zajedno svoje snove, igrala se, gradila prijateljstva i pripremala se za početak školovanja.

Danas je ta igraonica dječji vrtić, koji pohađaju i djeca iz grada i djeca iz Stadlerova dječjeg „Egipta“.

? **Koje su temeljne vrijednosti na kojima počiva Stadlerov dom „Egipat“?**

! Stadlerov dječji „Egipat“ počiva na vrijednosti Božje ljubavi i brige za čovjeka, na osobit način brige za Isusovu najmanju braću. Sluga Božji Josip Stadler želio je da svako dijete bude pod brigom i zaštitom Božjeg oka i Božje ljubavi, kao što je to bio i sam Mali Isus, na osobit način kad je morao bježati u Egipat pred Herodom. Redovnicama je povjerio brigu za djecu u različitim potrebama i poteškoćama, s molbom da u

svakom djetetu gledaju Malog Isusa i brinu se o njemu kao o samome Malom Isusu. Kako prije 125 godina, tako je to i danas temeljena vrijednost Stadlerova „Egipta“.

? **Okruženi ste djecom, malom i velikom. Koliko je važna igra za zdrav razvoj djeteta?**

! Čovjek je stvoren kao kreativno biće i biće komunikacije. Igra je velik pokretač razvijanja svih sposobnosti djeteta i čini ga otvorenim za komunikaciju s drugima, čini ga bićem odnosa, što utječe na zdrav razvoj i sretan život. Djeci je potrebno priuštiti dosta vremena za igru i istraživanja, dijeliti s njima njihova otkrića i poticati ih na nova.

? **Kako pomoći djeci pubertet-ske dobi da što bezbolnije prođu taj period i kako graditi povjerenje s djecom?**

! Svaki uzrast djeteta ima svoje lijepe i svoje zahtjevne trenutke. Jedan od zahtjevnih je prijelaz iz djetinjstva u mladenaštvo. Današnja djeca prolaze veće krize u toj dobi nego što su to prolazili njihovi vršnjaci prije deset, dvadeset i više godina. Zsigurno je da djeci u toj dobi treba puno podrške, blizine, darivanja vremena, razgovora, vršnjačkoga zdravog druženja. Jednostavno, potrebno je biti uz njih i graditi s njima povjerenje. Slušati ih s puno empatije, razumjeti ih u njihovim traganjima i željama i pomagati im da ih kanaliziraju u pravom smjeru, da bi mogli odrastati zdravo i sretno.

lako su djeca tog uzrasta često drugačija u ponašanju od onih koja se očekuju, važno je da znaju da smo s njima, uz njih, i da nam nije teško učiniti ništa za njih. Oni će znati prepoznati darovano im povjerenje i uzvratiti ga.

? **Sluga Božji Josip Stadler odrastao je bez oca i majke. Koliko takve životne priče utječu na čovjekov život i njegovo razumijevanje i osjećaj za život i druge oko sebe?**

! Da, Josip Stadler rano je ostao bez svojih roditelja, točnije s deset godina. Za života roditelji su ga veoma voljeli. Doživio je majčinsku i očevu ljubav. Kasnije je često govorio o svojoj majci i ocu, o braći i sestrama. Kao nadbiskup dao im je napraviti lijep spomenik, koji i danas govori o njegovoj djetinjoj ljubavi prema roditeljima. No njegov je kasniji život bio obilježen patnjom i nedostatkom roditeljske brige, na osobit način u djetinjstvu i mladosti, kad su mu bili najpotrebniji. Taj nedostatak on nadilazi u daru vjere i u izgradnji osobnoga djetinjeg odnosa s Bogom i s Blaženom Djevicom Marijom, što će sve do konca života biti njegova duhovna snaga. Iz toga prisnog odnosa s Ocem Nebeskim i s Majkom Marijom nastoji razumijevati druge, brinuti se o njima i pružati im potrebnu pomoć i podršku, kao što se Otac Nebeski pobrinuo za njega. Kazao je: „Ničim nisam zaslužan što sam ovo što jesam, mogao sam biti kao mnogi drugi, moja

braća i sestre.“ Živio je od osobnoga velikog iskustva Božje ljubavi i nije se susprezao to dijeliti s drugima koje je susretao na putu života.

? **Možete li kratko predstaviti svoju družbu? Tko su Služavke Malog Isusa?**

! Družbu Služavke Malog Isusa utemeljio je sluga Božji nadbiskup Josip Stadler u Sarajevu 1890. godine. Utemeljenje te redovničke zajednice rodilo se iz velike potrebe siromaštva koje je nadbiskup Stadler zatekao u Sarajevu i u BiH kad je došao za vrhbosanskog nadbiskupa 1882. g. Siromasi su ga prepoznali kao svojeg oca i tražili od njega svakodnevnu pomoć. Njegovo veliko srce nije moglo ostati bez sućuti prema njima. Tražio je za njih poslužitelje i našao ih u prvim mladim djevojkama iz Celja, u Sloveniji, i iz Trsta, u Italiji. Po njihovu dolasku u Sarajevo nadbiskup Stadler osniva prvu kuću za siromašnu djecu i starce – Zavod Malog Isusa i povjerava ju mladim djevojkama koje su došle velikodušno služiti potrebitima. Od tog dana, 24. listopada 1890. g. družba živi povjerenju joj karizmu i njeguje duh služenja Isusovoj najmanjoj braći, po primjeru svojeg utemeljitelja Josipa Stadlera.

? **Vaša družba sudjeluje u evangelizaciji onih naroda kojima evanđelje nije još naviješteno te se u družbi njeguje misionarski duh. Gdje djeluju vaše sestre u misijama i zašto su misije važne za život Crkve?**

! Kod Služavaka Malog Isusa njegovao se misijski duh od samih početaka. Sam utemeljitelj bio je velik vizionar i želio je da se družba proširi na sve strane svijeta, da bi se Božja riječ širila i došla do onih koji ju još nisu upoznali. Prva želja za odlaskom u misijske krajeve u družbi se javila 1926., kad su se sestre spremale u Boliviju. Nažalost, zbog nekih neprilika nisu otišle. Druga prigoda za ostvarenjem tog poziva bila je 1986. godine, kada sestre odlaze u Afriku, u Ruandu, gdje su ostale sve do 1994. godine, kad se zbog rata vraćaju u domovinu. Treći iskorak naših sestara u misijske krajeve dogodio se 2014., kada sestre odlaze u najsiromašniju zemlju, Haiti, da bi naviještale radosnu vijest i služile najsiromašnijima.

Misije su glas Crkve. Pozvane smo slušati te pozive i vapaje Crkve i velikodušno dati svoj prinos i ugraditi se u njihov život. Svatko prema primljenu daru.

? **Jesmo li mi ovdje, vjernici u Europi, svjesni važnosti i vrijednosti misija te naše odgovornosti da molimo za misije i prema mogućnosti pomazemo i materijalno?**

! Vjerujem da su vjernici u Europi svjesni važnosti i vrijednosti misija izvan njezinih granica. O tome svjedoče mnogi misionari i misionarke te posvećeni laici, koji su svoj život darovali za misije i pošli evangelizirati i služiti Isusu u najsiromašnijim krajevima svijeta. Mislim da je potrebno i dalje promicati misijski duh u svim zemljama Europe različitim projektima i inicijativama, od molitvenih do materijalnih, a oni koji osjećaju misijski poziv da se odvažaju poći kao Isusovi učenici naviještati radosnu vijest.

? **Živimo u brzu i dinamičnu vremenu, punu izazova. Koji savjet biste dali našim čitateljima, kako sačuvati radost i mir u srcu i obiteljima usprkos buci vremena u kojem živimo?**

! Da bismo mogli sačuvati radost i mir u srcu i u obiteljima u buci vremena u kojem živimo, potrebno je njegovati umijeće življenja sadašnjeg trenutka. Ne biti zabrinuti tjeskobno za sutra. Gospodin se brine za sve i sve je u njegovim rukama.

Naša je zadaća danas učiniti ono što osjećamo da smo pozvani učiniti. Osluškiivati Gospodinov glas, poziv, biti ondje gdje nam on daje mogućnost biti njegova produžena ruka bližnjima. Ako to učinimo, izvršili smo Božju volju za danas! Sutra je u njegovim rukama i nova prigoda za služenjem jedni drugima.

? **Kolika je važnost molitve za naš život i rast u vjeri i koja je vaša omiljena molitva?**

! Molitva je hrana naše duše. U molitvi smo blizu našem Stvoritelju, Ocu Nebeskomu, koji nas je pozvao u život. Kao djeca dobrog Oca primamo od njega obilje darova i milosti da bismo bili osposobljeni učiniti ono što nam on kaže. I to je ono što je želio od nas od našeg stvaranja. Jedna od dražih molitva koju sam naučila u svojem djetinjstvu bila je *Zdravo Kraljice*. I danas ju rado molim, jer je u njoj sadržan naš ovozemaljski put, koji će nas dovesti k Ocu, a velika zaštita i pomoć nam je naša nebeska majka Marija.

? **Koji je vaš omiljeni biblijski citat i zašto?**

! *Psalam 139*. Molitva tog psalma uvijek me vraća u moje

djetinjstvo. Kad bi se čitao kod svete mise na blagdan sv. Ivana Krstitelja, ostavljao mi je uvijek poseban trag. Govori o Bogu Stvoritelju, čudesnim njegovim djelima i harmoniji svega što jesmo i što nas okružuje.

? **Koji svetac vam je poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?**

! Svetac koji mi je poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku svet je papa Ivan Pavao II. Inspirira me njegov život, sve ono kroza što ga je Bog vodio da bi ga učinio svojim apostolom i vjernim kormiljarom svete Crkve.

Nadodala bih još da mi je poticaj i uzor u ljubavi prema Bogu i čovjeku i sluga Božji Josip Stadler, utemeljitelj družbe kojoj pripadam.

? **Koja bi bila vaša poruka čitateljima *Radosne vijesti* i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?**

! Čitateljima *Radosne vijesti* željela bih staviti na srce da bismo apostoli mira i poslužitelji darova Božjih svima koji su nam najbliži i koji su nam povjereni. Gradimo svijet radosne vijesti, kako je to činio sam naš Gospodin Isus Krist, a što su nam opisali evanđelisti u svojim evanđeljima!

Molimo se za migrante, izbjeglice i za sve koji su pogođeni ratom, da se uvijek poštuje njihovo pravo na odgoj, koje je potrebno da se izgradi bolji svijet.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

U z Međunarodni dan mira, na početku jubilejske godine, u božićnom ozračju, u svijetu različitih previranja što ratnim što političkim izborima, Papa nam opet i opet stavlja na srce da zdušno molimo za golem broj onih koji se susreću s nevidenim poteškoćama kao izbjeglice i selioci. Ne možemo ulaziti u razglabanje o razlozima izbjeglištva i selilaštva, nego ćemo se prikloniti razmišljanjima pape Franje sa željom da s njime podijelimo barem molitvenu brigu za ljude koji se nalaze u nezavidnim životnim poteškoćama. Valja se pritom podsjetiti da je Isus, postavši čovjekom, preuzeo na sebe naše teškoće i samim je sobom na njih odgovarao u različitim okolnostima, osobito kad je i sam s Marijom i Josipom bio izbjeglica.

U mnogo je navrata Papa govorio o tome gorućem problemu za čovječanstvo, a prije četiri mjeseca,

umjesto redovite kateheze srijedom, izričito je opet progovorio o velikim migracijama s juga Zemlje na sjever preko pustinja i mora. Evo njegovih riječi: „More i pustinja: te dvije riječi ponavljaju se u mnogim svjedočanstvima koja primam, bilo od migranata, bilo od ljudi koji se predano zalažu oko toga da im pomognu. A kad kažem more, u kontekstu migracija, pod tim mislim također na oceane, jezera, rijeke, sve opasne vodene mase koje su mnoga braća i sestre u svim dijelovima svijeta prisiljena prelaziti da bi došla do svojeg odredišta. A pustinja nije samo pješčana, s pijeskom i dinama, ili stjenovita, nego su to i svi oni neprohodni i opasni krajevi, poput šuma, džungla, stepa, gdje migranti hodaju sami, prepušteni samima sebi. Migranti, more i pustinja. Današnji migracijski putovi često su obilježeni prelascima preko mora i pustinja, koji se za mnoge, premnoge

ljude – premnoge – pokažu smrtonosnima. Zato se danas želim zadržati na toj drami, na toj patnji. Neke od tih ruta poznajemo bolje zato što su često pod svjetlom reflektora; druge, većina njih, malo su poznati, ali ne zato manje utrti putovi.

O Sredozemlju sam govorio mnogo puta, zato što sam rimski biskup i zato što je ono reprezentativno: Mare nostrum, mjesto komunikacije između naroda i civilizacija, postalo je groblje. A tragedija je to što su mnogi, većina onih koji su ondje izgubili život, mogli biti spašeni. Treba to jasno reći: ima onih koji sustavno i svim sredstvima rade na odbijanju migranata. A to, kad se čini svjesno i odgovorno, predstavlja težak grijeh. Ne zaboravimo što se kaže u *Bibliji*: ‘Ne tlači pridošlicu niti mu nanosi nepravde.’ (Izl 22, 20) Siroče, udovica i stranac siromasi su par excellence, koje Bog uvijek brani i od nas traži da ih branimo.“

Misijska duhovna obnova u župi Oroslavje

Dođi i razveseli srce, pripremi se za radost!

U subotu 14. prosinca održana je misijska duhovna obnova u Župi Oroslavje, uz poziv: „Dođi i razveseli srce, pripremi se za radost!“ Domaćin je bio upravitelj župe vlč. Ivan Lastovčić, a glazbena pratnja na gitari bio je Domagoj Tonaj. Duhovnu obnovu vodila je ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH s. Ivana Margarin, redovnica družbe Kćeri Božje Ljubavi te misionarka u Argentini s. Samuela Vilenica, redovnica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga.

Misijska duhovna obnova bila je prigoda da u ovim hladnim danima ugrijemo i razveselimo srce te se pripravimo za radost i postanemo svjesniji da smo svi važni i da je svatko od nas Božje čudo u ovom svijetu. Nije lako u ovome bučnome, materijalističkom okruženju pronaći mir i pripremiti se za rođendan našeg Gospodina i Spasitelja Isusa Krista. Stoga su sudionici misijske duhovne obnove imali prigodu svom nemirnom srcu darovati mir i radost.

Na početku je s. Ivana prigodnom meditacijom pomogla sudionicima da se „isključe“ iz buke svakodnevice i otvore srce, da bi u sabranosti i tišini mogli čuti što im Bog govori. Ohrabрила je sudionike da postanu svjesni da smo po krštenju svi misionari i svi smo poslani kao svjedoci svojim životom donositi radosnu vijest, unositi mir i ljubav te biti glasnici nade i dobrote. Onoliko koliko smo otvoreni za Božju ljubav i onoliko koliko smo primili Božje milosrđe i oprostjenje, toliko više to isto iskustvo moramo donijeti drugomu. Nakon prigodne meditacije s. Ivana je po primjeru Papinskih misijskih djela predstavila aktivnosti Crkve i koliko je Crkva široka te koliko se brine o svakom aspektu u ljudskom životu.

Sudionici misijske duhovne obnove bili su krizmanici i radnička mladež, kao i osobe zrelije životne dobi, a posebno je zanimljivo bilo poslušati kako su se razvijala Papinska

misijska djela s obzirom na to da su sastavljena od četiri različita djela (Djelo za širenje vjere, Djelo sv. djetinjstva, Djelo sv. Petra i Misijska zajednica), od kojih su tri djela osnovali laici. Najmlađa je u to vrijeme imala 17 godina (bl. Paulina Jaricot, Djelo za širenje vjere). To je bio poticaj i ohrabrenje svima da budu svjesniji da Bog treba svakoga od nas, onakve kakvi jesmo. Ponekada slabi, nejak, nevjerni, grješni, ali svi smo Bogu važni.

U nastavku je s. Samuela sudionike povela na putovanje u Argentinu, da bi predstavila svoje misijsko djelovanje u Argentini i posvjedočila o tome kako im Bog pomaže i s njima surađuje te koliko je velika važnost molitve. Istaknula je koliko je važno čovjeku reći da je njegov život važan i ne mu samo dati hranu, već i čuti čovjeka i pomoći mu da shvati da svaki život ima smisla i da postoji netko tko se brine o svima nama te da smo pozvani biti jedni uz druge i pomoći jedni drugima. Posvjedočila je o životu u Dock Sudu, siromašnoj četvrti Buenos Airesa, gdje misijski djeluje, te je podijelila stvarnost svakodnevice i brojne izazove s kojima se susreće. Pomažući potrebitima, časne sestre svjedoče živu Božju ljubav i vrijednost koju čovjek ima u njegovim očima te poučavaju o važnosti krštenja i života po evanđelju, kao i o opasnosti magijskih praksa i praznovjerja, što je vrlo rašireno među tamošnjim stanovništvom. U nastavku je uslijedilo klanjanje, koje

je vodila s. Samuela, a na gitari animirao Domagoj. To je bila prigoda da se zaroni u dubinu duše i susretne s Isusom, a svi koji su osjetili potrebu mogli su pristupiti i sakramentu pomirenja.

Nakon završne molitve i blagoslova vlč. Ivana Lastovčića u crkvi uznesenja BDM, svi sudionici okupili su se u dvorani župne kuće na druženju i misijskom kvizu. S. Samuela organizirala je mali kviz znanja o misijskom djelovanju u Argentini, a s. Ivana o Papinskim misijskim djelima te su sudionici mogli osvojiti i prigodne misijske darove za uspomenu. Predviđeno trajanje duhovne obnove bilo je od 14 do 17 sati. Međutim, radi velika zanimanja sudionika, druženje je nastavljeno i kasnije. Dvoranom je odzvanjao smijeh i radost, uz brojna pitanja o misijama i misionarima, životu u Argentini, ali i kako bolje čuti što nam Bog govori.

Advent je vrijeme iščekivanja, a svaki novi dan prigoda je da se približimo Isusu. Misijskom duhovnom obnovom približili smo se i jedni drugima te smo se prisjetili poruke svete Male Terezije, koja je rekla da nas ljubav obuzima samo onoliko koliko joj se predamo.

PMD u RH

Posjet PMD-u u Sarajevu misijskih suradnika Đakovačko-osječke nadbiskupije

animatora iz 15-ak župa Nadbiskupije.

Put nas je vodio u Sarajevo, u posjet Papinskim misijskim djelima (PMD). U autobusu se brzo stvorilo ozračje radosti zbog susreta braće i sestara koje veže ljubav prema Isusu Kristu i misijama.

Red molitve, red pjesme i evo nas u Sarajevu! Pred katedralom dočekuje nas širok osmijeh domaćina, ravnatelja središnjice Papinskih misijskih djela u BiH mons. Luke Tunjića. Ulazimo u katedralu i vrlo brzo započinje sveta misa, koju je predslavio vlč. Ante Šiško, a pjesmom ju animirali misijski suradnici. Mons. Luka Tunjić propovijedao je o misijskoj djelatnosti Crkve kao njezinoj prvoj zadaći te na koji način mi možemo pomoći misijama i našim misionarima. Poslije euharistije uputili smo se u Katolički školski centar sv. Josipa, gdje smo imali zajednički ručak. Nakon objeda slijedio je posjet Misijskoj središnjici. Ravnatelj mons. Tunjić na zanimljiv način upoznao nas je s radom PMD-a i smjernicama za buduću vrijeme. U sklopu zgrade nalazi se i crkva Kraljice Svete Krunice i blaženih Drinskih mučenica. To je istovremeno i samostanska crkva družbe Kćeri Božje

ljubavi, kojoj su pripadale i blažene Drinske mučenice. Priču ravnatelja o blaženicama upijamo u bespriječnoj tišini. Poslije posjeta prekrasnoj crkvi spustili smo se pokraj apostolske nuncijature i bogoslovije te prošetali glavnom ulicom i vidjeli spomenik kralju Tvrtku, spomenik poginuloj djeci Sarajeva, Gazi Husrev-begovu džamiju te došli do franjevačkog samostana sv. Ante na Bistricu. Ondje nas je dočekao fra Stjepan Radić, gvardijan i dijecezanski ravnatelj PMD-a za Vrhbosansku nadbiskupiju, sa svojim mladim subratom fra Antoniom. Nakon posjeta samostanu imali smo slobodno vrijeme do povratka u Slavoniju. Uživali smo u svakome zajedničkom trenutku, razmijenili iskustva u radu u misijskim skupinama i prepuni dojmova poželjeli da se uskoro ponovno nađemo na okupu. Hvala našem nadbiskupu Đuri i našem povjereniku Anti što su nam omogućili to nezaboravno putovanje! Naše svakodnevne molitve i konkretna materijalna pomoć našim misionarima ispružena su ruka koja se dodiruje s Kristovom te tako zajedno, uz pomoć misionara diljem svijeta, gradimo Božje kraljevstvo na zemlji. Neka nas na tom putu i nadalje prati zagovor sv. Franje Ksaverskoga, Male Terezije i svih svetih misionara i misionarka!

Tekst: Filipina Šargač
Fotografije: Ruža Keser

„Mreža ljubavi“ i pisma za misionare

Akcija *72 sata bez kompromisa* najveći je hrvatski volonterski projekt. U Hrvatsku je došao 2014. iz Bosne i Hercegovine, posredovanjem Lidije Piskač, koja je taj međunarodni volonterski maraton predstavila mladima u Splitu. Više od desetljeća nakon toga taj iznimni pothvat objedinjuje 19 hrvatskih gradova i dvije općine te pokazuje tendenciju rasta. Danas postoji i krovna udruga „72 sata bez kom-

promisa Hrvatska“, koja nastoji promicati ljubav prema sebedarju bližnjima, potrebitima i zajednici lepezom radnih, ekoloških ili socijalnih volonterskih akcija.

U sklopu ovogodišnjih *72 sata bez kompromisa* mladi iz Studentskoga katoličkog centra u Splitu pisali su pisma hrvatskim misionarima. Cilj je akcije bio podsjetiti sve hrvatske misionare i misionarke da uistinu mislimo na njih,

premda su tako daleko i premda ih osobno ne poznajemo. Ovogodišnji slogan akcije bio je „Mreža ljubavi“ – mreža koja nadilazi sve prepreke, pa tako i one zemljopisne, koje nas dijele od naših misionara. Svaki je od njih pravi dragulj našeg naroda, na kojem trebamo biti zahvalni. Biti misionar znači biti volonter puno dulje od 72 sata. Unikatna žrtva koju svaki misionar daje zaista je inspirativna. Iako možda

svi nemamo poziv biti misionari u dalekim zemljama i nepoznatim kulturama, svatko ima poziv biti misionar u svojem kutku svemira, navješćujući radosnu vijest djelima, riječima i životom.

Ovim se putem zahvaljujemo i divnim ljudima iz Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, koji su s toliko radosti i strpljivosti pomogli u realizaciji te volonterske akcije.

Ivan Jukić

Radost zajedništva s Crkvom u Argentini

Učitelju, što nam je činiti?“ (Lk 3, 12) pita mnoštvo, a potom i farizeji Isusa u evanđelju Treće nedjelje došašća. Vjernici Župe uzvišenja Svetog križa u Sisku, sa župnikom prečasnim Markom Karačom, postavili su također pitanje: „Što učiniti za našu braću i sestre u Argentini?“

U nedjelju 15. prosinca 2024. katedralnu župu posjetila je misionarka u Argentini sestra Samuela Vilenica. Vjernicima je posvjedočila što znači živjeti u Božjoj providnosti te pomagati najpotrebitijim obiteljima u siromašnoj četvrti Argentine, u Dock Sudu. Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga djeluju 90 godina na argentinskom tlu, dijeleći ljubav i konkretnu materijalnu pomoć najpotrebitijima. Njihovo djelovanje usmjereno je na odgoj i obrazovanje,

počevši od vrtića, pa sve do srednje škole, te socijalno i karitativno djelovanje iz kućice sv. Vinka.

Čuvši nekoliko konkretnih primjera kako ljudi u Argentini žive i teškoće života s kojima se svakodnevno suočavaju, vjernici su otvorili svoja srca, obećavši molitvu za sve misionare i misionarke u svim dijelovima svijeta, te su darovali svoj novčani prilog, koji će sestre milosrdnice namijeniti najpotrebitijima. Posebno veselje susreta sa sestrom Samuelom doživjela su djeca. Na kraju predstavljanja misijskog djelovanja sestara uslijedio je kviz znanja sa simboličnim nagradama iz Argentine.

Vjeroučenci su se prisjetili poznatih osoba iz Argentine, poput pape Franje te nogometaša Diega Maradone i Lionela Messija.

Obilježavajući Nedjelju karitasa, srca župljana bila su otvorena za najsiromašniju braću i sestre u Argentini. Radost zajedništva s crkvom u Argentini posredovanjem sestre Samuele nastavila se molitvom.

S. M. Hijacinta Matanović

Kap vina za kap vode

Ta plemenita misijska akcija traje desetak godina i svake godine je sve uspješnija. Začetnik akcije je Franjo Stojić, iz Mostarskog Cerna (Župa Krista Kralja Čitluk), a pridružio mu se i šura Srećko Buljan (Župa sv. Stjepana prvomučenika Čerin).

Počeli su sa svojim obiteljima, a potom uključili prijatelje, rodbinu i sve ljude za koje su znali da bi htjeli pomoći. Poslije su se u akciju uključile i neke obližnje vinarije, a od prošle godine i župe Čerin i Čitluk, posredovanjem svojih župnika fra Velimira Bagavca i fra Mire Šege.

Ove godine akciji se pridružila i Župa Drinovci, na čelu sa župnikom fra Josipom Mioćem. Kako se pročulo za akciju, tako su se pridružile i obitelji iz drugih župa Bročanskog dekanata. Tako da se može reći da je ove godine u akciji sudjelovao gotovo cijeli Bročanski dekanat.

Premda je zbog neobično topla ljeta grožđe slabije rodilo, to nije utjecalo na količinu vina. Dapače, ova je godina dosada najuspješnija. Prikupljeno je gotovo 1300 litara vina i 45 litara rakije. Dat ćemo to ustanovama Vrhbanske nadbiskupije i prijateljima Misijske središnjice, a oni će dati

svoje novčane darove Misijskoj središnjici.

Akcija je nazvana *Kap vina za kap vode*, da bismo njome omogućili iskapanje bunara pitke vode, koja je ljudima u selima u kojima djeluju naši misionari velik problem. Mnoge zaraze i bolesti uzrokovane su upravo zbog nedostatka pitke vode. Pokretač akcije Franjo Stojić prisjeća se da ga je na akciju potaknula priča pokojnog djeda da su u prošlosti išli po pitku vodu u Studence, što je znalo potrajati i pola dana. Bog na različite načine kuca na naša srca. Neka nam udijeli milost da prepoznamo njegovo kucanje i slijedimo njegove korake!

Ta akcija potvrđuje Božji poziv na milosrdna djela i vjernički odgovor. Svima koji su u njoj sudjelovali najiskrenije zahvaljujemo, u nadi da ćemo svi zajedno nastaviti koračati putem koji je Bog za nas predvidio.

PMD BiH

Bistrica kod Žepča

Na poziv župnika Župe uzvišenja Sv. križa u Bistrici, kod Žepča, vlč. Bone Tomića na 33. nedjelju kroz godinu, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela BiH mons. Luka Tunjić predvodio je mise u osam i 11 sati.

U propovijedima je govorio o misijskom poslanju Crkve, djelovanju naših misionara i na koji se način vjernici mogu uključiti u evangelizaciju i širenje radosne vijesti. Iznio je

i zadivljujuće podatke koliko Crkva vodi škola, za koliko učenika skrbi da se mogu školovati te koliko vodi ambulanta, bolnica, različitih savjetovašta, vrtića, kao i koliko vodi brige za hranu i pitku vodu... Spomenuo je i neke sramne podatke koliko djece i odraslih umire od gladi, koliko ih je gladno, pothranjeno i nemaju osiguranu prehranu. Nagla-

sio je da su svi krštenici odgovorni za sadašnje, ali i buduće stanje Crkve. Na kraju je pozvao na molitvu, materijalnu pomoć i produbljanje misijske svijesti.

Župnik Tomić zahvalio je mons. Tunjiću na slavljenju misa i prigodnim poticajnim riječima te pozvao da kupnjom misijskih predmeta i suvenira pomognu našim misionarima.

PMD BiH

Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ u Sarajevu

Ove godine Centar za pastoral mladih Vrhbosanske nadbiskupije prikupljao je novčanice od pet maraka. Pet po pet – i prikupljeno je 3650 maraka (1866 eura)! Prikupljena sredstva namijenjena su za školovanje djece, što je u Africi najpotrebnije. Problem školovanja djece u misijama vrlo je izražen i složen, jer ni osnovna škola nije obvezna, nego

se plaća, tako da roditelji s mnogo djece ne uspijevaju svako dijete poslati u školu.

Ta misijska akcija Centra za pastoral mladih u duhu je Djela svetog Djetinjstva: „Djeca pomažu djeci“, odnosno mladi pomažu mladima. Osim prikupljenog novca, akcija ima odgojne plodove za one koji daju, a to je stvaranje duha darežljivosti, suosjećajnosti, ljubavi... Te su vrijednosti temelj za stvaranje dobra čovjeka i dobra vjernika. Čovjek bez osjećaja za drugoga pust je otok, koji se pretvara u draču i trnje, koji postaje neprohodan i opasan.

Osim što ta akcija oplemenjuje one koji daju, ona pruža mogućnost školovanja djeci koja bez pomoći sa strane ne bi mogla osjetiti blagodati pismenosti i osposobljenosti koju

škola pruža. Kažu misionari da završena škola ne znači samo kruh u ruke onomu tko ju je završio, nego i cijeloj obitelji.

Nažalost, u 21. stoljeću u afričkim zemljama još je toliko nepismenih ljudi, a još uvijek se najviše umire od gladi. Ispit je to savjesti za sve nas i poziv da ispitamo svoje ljudstvo i vjeru. Ako smo hladni na sve to, onda s našim shvaćanjem čovjeka i vjere nešto ne štima i nije u skladu s Kristovom riječju i životom. Ohrabruje činjenica da mladi sve više osjećaju taj nesklad i nepravdu svijeta. Mladi žele izgraditi svijet koji pruža jednake uvjete odrastanja i mogućnosti života za djecu cijelog svijeta. .

PMD BiH

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Vijesti iz Bošontija i Hazaribagha

Hazaribagh, 12. siječnja 1939.

Dragi roditelji,
mir Spasitelj!

Nadam se da ste primili moju „zračnu“ kartu kao prvi odgovor na vaše listove koje sam primio odmah iza Božića. U Calcuttu su došli baš na Badnjak, no kako sam se ja već početkom prosinca preselio u Hazaribagh, morala me pošta neko vrijeme tražiti. Od sveg srca vam zahvaljujem.

Po obećanju, nastavljam svoje doživljaje iz Bošontija. Mislim da sam tamo zadnji put prestao.

U Bošontiju sam ostao pet dana. To je jedna od prvih naših misijskih postaja, gdje sada radi otac Josip Vizjak. Kuća je lijepa i velika. S obaduvije strane je široki hodnik, da nas brani od velike vrućine i da se ima gdje šetati za vrijeme kišnog doba. Uz kuću je kuhinja, škola za katehiste i pučka škola, koja ujedno služi za kapelicu.

U kuhinji se kuha za nas i za djecu, koju mora misionar hraniti i odijevati, jer su od kuće jako siromašni. Svaki dan, naravno, ista hrana: riža i riba. Dječica posjedaju po podu, metnu tanjur preda se, dok im je-

dan stariji đak stavlja obilno skuhane riže. To poliju žestokim prismokom, metnu malo soli i onda se junački prihvate posla. Dakako, sve ide rukama, jer tako ništa ne propadne. Od vremena do vremena popuštaju remene, jer se trbuščić počne nadizati. Upravo je čudo koliko toga pojedu! No valja znati da ništa drugo nemaju, a riža sama po sebi nije baš previše hranjiva.

Nama je gospodin kuhar pripremljao posebnu hranu, ali je i naša svaki dan bila ista. Međutim, svega je, hvala Bogu, dosta. Ja sam zadovoljan hranom, osobito ribama, koje nemaju ni jedne koštice. Uopće, što se tiče riba, Bošonti je na glasu. Oko kuće imamo tri dosta velika ribnjaka, u kojima se posebno uzgajaju ribe i onda ih prema potrebi love.

Sada zemlja dosta slabo rodi, jer je još uvijek slana, no ako dođem ja dolje, nastojat ću to popraviti. Ovdje se može saditi u svako doba godine, samo treba svaki dan zalijevati, jer se inače sve osuši. I sada je vrućina, iako je službeno zima.

Ovdje ima obilje banana, koje odlično uspijevaju. To je za mene naj-

ljepše voće. Radije njih jedem nego meso, koje u vrućoj klimi ne djeluje dobro. Osim banana ima i drugog voća. Najzgodnije su papaje: mala stabla, na kojima je od 30 do 60 „tika-va“. Ukus im je kao našim bostanima, samo su papaje puno slađe. Ovdje u Hazarigaghu ima ih sva sila, čitavi vrt je njima zasaden. Rastu brzo, a ne traže nikakve posebne brige. Banana i papaja ima cijelu godinu.

U Bošontiju imamo također tzv. rižinu banku. Misionari sada pokupuju puno riže, jer je iza žetve jeftina, pa je onda dijele narodu u vrijeme gladi, koja gotovo svake godine pohodi ovaj bijedni narod. Kako sam vam već spomenuo, riža im je glavna hrana, pa ako ona zataji, glad je neizbježiva, a poslije gladi pojavi se obično kolera.

Nego o tim stvarima pisat ću vam još i kasnije, pa nastavljam stoga s doživljajima.

U zadnjem listu obećao sam pisati o noćnom napadu kobra. No o tome možete čitati u *Katoličkim misijama*, jer sam tamo poslao članak o tome.

Da se vratim na Bošonti. S kobrama, kako ćete vidjeti u članku, svršilo se sretno, a ni s tigrom nije bilo puno

gore. S njim sam se sastao pred samim vratima svoje sobe. Bio je strašan, kao kakvo metkovsko magare, duge grozne pandže. No ponio sam se kao pravi Krnjesavac: stao sam jednom nogom, s oproštenjem govoreći, na rep, a s drugom na pandže. Majki sigurno od straha već pada s glave faculet, a Klara klimajući glavom opetuje onu svoju: „O nesretni sinko!“ No ja se, eto, nisam ni najmanje bojao, budući da je tigar bio – mrtav. Donio ga u vreći neki katolik iz Ranigora, sela dosta udaljena od Bošontija. Prve noći mu je odnio psa, a on je onda sljedeće noći čekao s posuđenom puškom. Indijci, naime, ne smiju imati puške, ali ih sada, ipak, sve više dobivaju iz Japana. I tako je navečer, kad je tigar došao, skupo platio svoj pohod. S dva hica bio je teško ranjen, no uspjelo mu je uteći u džunglu, gdje ga je sutradan taj katolik našao. Kožu će mu prodati u Calcutti za oko 600 dinara. Prije su od države dobivali nagradu od 4000 dinara, no otkada su se počeli buniti, engleska im je vlada to uskratila.

Da ste čuli tog junaka kako je opisivao i veličao to svoje djelo. Ne bi ga onako *piturao* ni naš Mijo! Općenito su Bengalci poznati u tome. Ne valja im puno vjerovati.

Jednog popodneva obišao sam s patrom Vizjakom naše katoličke kuće. Mi ne možemo imati pojma o ovom siromaštvu i bijedi. Naši Cigani bolje su stojeći od ovih bijednika, koji bez izuzetka svi stanuju u kućama napravljenim iz blata, jer iz drugog čega ne mogu ni praviti. Dakako, o vratima i prozorima nema ni govora, jer je sve skupa jedan veliki prozor. Mnogo ih je ležalo bolesnih. Iznemogle od glada lako sruši svaka bolest, a osobito groznica. Pater je svakoga utješio, a ja sam im razdijelio ono malo novca što sam imao uza se. Govoriti nisam mogao, jer još ne znam bengalski.

Kasnije smo prošli pokraj stana protestantskog pastora, koji je morao ostaviti Bošonti, budući da je većina protestanata prešla na katolicizam. Ostalo je tek nekoliko obitelji.

Vratili smo se navečer umorni kući, no ja sam bio zadovoljan što

sam toliko toga vidio. Navio sam si tada gramofon, pa sam odsvirao naše božićne pjesme.

Svakog jutra prisustvovao sam s djecom iz škole svetoj misi. Sva djeca bez izuzetka dođu, a također i mnogi vjernici. Nedjeljom je sve puno. Svi pristupaju svetoj pričesti svake nedjelje. Mislio sam onda na mnoge naše tzv. katolike, koji se boje i jedanput na godinu.

U crkvi svira mali harmonij, no uvijek tuku i u svoje urođeničke bubnjeve. Meni se to ni najmanje ne dopada, ali im svejedno valja ostaviti, jer se njima dopada. Naravno da je sve na bengalskom.

Pred večer mi je puno ljudi došlo u sobu, jer su načuli da sam donio bombona. Pa još da su sama djeca, ni pol jada, nego i stari ljudi. Kutija mi se brzo ispraznila, pa sam im onda samo mahao rukama i smijao im se. Bio sam silno zaposlen, jer sam morao pisati mnoge listove, ali oni to ne razumiju. Nikako da izađu iz sobe. Strpljen spašen!

Bio sam i kod časnih sestara. Imaju lijep samostan i školu. One nam peku kruh. Kruh u Indiji nije tako skup kao što sam si ja prije mislio. Za 17 dinara dobije se 20 malih štruca, po prilici od šest do sedam kilograma. Pa to je jeftinije nego kod nas! Brašno dobivaju iz Australije.

Bilo bi i drugih novosti, ali nastavim li opisivati svaku sitnicu, neću nikada svršiti. Jednu tek za naše lovce. Vraćajući se iz Bošontija, vidio sam na jednom odvojku rijeke Gangesa svu silu ptica. Mislim da ih je bilo nekoliko tisuća. Pater Vizjak mi reče da su to divlje patke. Da je bilo pobiti samo one, mogao bi čitav Metković živjeti nedjelju dana!

Prekidam ovdje s dnevnikom, da vam barem nekoliko riječi rekнем o svojoj novoj postojbini.

Hazaribagh se nalazi u Srednjoj Indiji. To je jedno od najzdravijih mjesta. Sada je ovdje upravo krasno. Po noći je prilično hladno, tako da valja uzeti dva pokrivača, a po danu je ugodno, da ne može biti ljepše.

Kuća je sagrađena prije nekoliko godina. Velika je i baš je udešena za Indiju. Oko nje se prostire golem vrt.

Kupljen je od jednog veleposjednika. Nalazimo se na rubu velike Uraonske džungle, tako da nas kadikada i tigri pohode, a šakalima i hijenama nema ni broja. Svaku večer zavijaju oko kuće, no pobjegnu čim čuju ljudske korake. Smijao sam se posebno jednom prije nekoliko dana. On me se toliko uplašio, da se, sirota, izvrnuo na leđa. Pa još vele da Metkovčani nisu strašni!!!

Imamo baš krasan vrt. Glavni je vrtlar neki talijanski brat pomoćnik. On ga drži uredno kao svoju sobu. Po čitavom vrtu provedena je kanalizacija, duga oko 10 km, pa se onda u vrijeme suše tako vrt zalijeva. Zemlja inače nije baš previše plodna. Jedan dio imanja je pod gustom šumom, prijašnjom džunglom. Stabla su golema. Ima i jedno drvo sa zračnim korijenjem.

Ja sada učim bengalski i usavršujem se u engleskom. Ima nas oko 20 mladih isusovaca koji učimo indijske jezike. 16 nas je raznih narodnosti, a svi smo kao braća. Društvo, kako vidite, da si ga boljšega ne mogu zaželjeti. Uistinu sam zahvalan poglavarima što su me ovamo poslali. Naučit ću dobro bengalski i engleski, bez velikog napora i umora. Prije su misionari išli odmah na postaje, pa su morali uz ostali rad još učiti i jezik. Osim toga ovdje je klima jako dobra te ću za jednu godinu puno ojačati, a jakosti i snage treba u Gangesovoj delti. Vi biste me jedva prepoznali, tako sam se već oporavio. Kad sam se prije prao, ruka mi je skakala s jednog rebra na drugo, ko s Rujnice na Šibanicu, a sada sve ravno ko u Pržinama.

Karta je već pri kraju. Sljedeći puta o zadnjim danima u Calcutti, o putu od Calcutte do Hazaribagha, te o ovdašnjim dogodovštinama.

Pozdrav svima našima, čitavom komšiluku i svakome tko upita za mene!

Molite se puno za mene! I ja svaki dan molim za vas.

Ljubi vas vaš

Ante

Snaga osmijeha u najtežim trenutcima

Smijeh ima nevjerojatnu moć – Spovezuje ljude, pruža snagu i donosi olakšanje čak i u najtežim trenutcima. Upravo to pokazuje rad „Crvenih nosova“, udruge koja od 2010. godine donosi radost, osmijeha i nadu onima kojima je to najpotrebnije. Svojim programima, temeljenima na *klauniranju* kao umjetničkoj formi, „Crveni nosovi“ mijenjanju stvarnost svojih korisnika, od djece na bolničkom liječenju do starijih u domovima. Njihova misija je humorom i smijehom vratiti osjećaj radosti, sreće i optimizma onda kad je najteže.

U sobe na dječjim odjelima bolnica, gdje se osmijesi često kriju iza straha i neizvjesnosti, „Crveni nosovi“ donose trenutke radosti, koji preobražavaju svakodnevicu. Klauni su prisutni na 129 dječjih bolničkih odjela diljem Hrvatske, a svaki posjet ispisuje nove dirljive priče.

Ovo je priča o dječaku Matiji, čije su teške bolničke dane klauni pretvorili u trenutke smijeha i olakšanja, pružajući snagu njemu i njegovoj mami kad im je bilo najteže:

„Kad se Matija rodio, znali smo da nas čeka jedno posebno i pomalo drugačije putovanje, ali ne i da će nas ono provesti kroz mnogobrojne dane u bolnici. Od njegove najranije dobi bolnica je postala naše stalno odredište, a nedugo nakon toga shvatili smo da je i naš drugi dom. Kad je imao samo devet mjeseci, dogodio se naš prvi susret s klaunima. Sjećam se svega iz tog dana: sjedila sam na krevetu i promatrala Matiju kako leži, a onda smo čuli smijeh. Djeca na intenzivnom liječenju su se smijala i bio nam je to potpuno nov zvuk, koji je glasno ispunjavao hodnike bolnice, inače obavijene tišinom. U jednom trenutku kroz vrata naše bolničke sobe provirio je crveni nos, pa velika šarena cipela, a zatim i velik osmijeh. Nisu još ni ušli, a ni smo mogli da se ne nasmijemo. To je ono čarobno što klauni nose sa sobom. Otad smo u bolnicama proveli četiri godine, a svaki puta s klaunima je u sobu ušetalo i sunce, ma

kako god vani sivo i mračno bilo. Matija ih je počeo prepoznavati već iz daljine, iza zatvorenih vrata, slušajući pjesmu. Okrenuo bi se k meni i povikao: ‘Mama, mama, tu, tu!’ Kao da bi dobio dodatnu snagu za ozdravljenje i svaki puta bi se zaigrao i zaboravio gdje se nalazi, a osjećaj smirenosti koji dolazi nakon svakog smijeha trajao je i nakon što su klauni otišli. Hvala vam za svaki osmijeh na njegovu umornom licu tih dana!” ispričala je Matijina mama Petra.

Bilo da su u pitanju djeca u bolnicama, djeca s autizmom, starije osobe u domovima i stariji oboljeli od demencije, bilo ljudi pogođeni kriznim situacijama ili odrasli na onkološkim odjelima, „Crveni nosovi“ prepoznaju i odgovaraju na specifične potrebe svake skupine kojoj dolaze. Dok djeci u bolnicama pružaju trenutke smijeha i igre, pomažući im da se odmaknu od straha i boli s kojima se suočavaju tijekom liječenja, starije osobe u domovima, koje često osjećaju usamljenost i izolaciju, uz klaune pronalaze veselje i osjećaj povezanosti, a osobe oboljele od demencije u pomno osmišljenim interakcijama s klaunima ponovno doživljavaju trenutke radosti i oživljavaju uspomene. Odraslima na onkološkim odjelima klauni pružaju emocionalnu podršku, smanjujući stres i donoseći trenutke odmaka od teških situacija. Djeci s teškoćama i autizmom klauni pružaju prostor za

izražavanje u interaktivnim i kreativnim aktivnostima prilagođenima njihovim individualnim potrebama, dok u kriznim situacijama pomažu djeci i odraslima da pronađu osjećaj sigurnosti i normalnosti.

Značenje rada te udruge potvrdile su i Hrvatska liječnička komora i Hrvatska komora medicinskih sestara priznavanjem programa *Humor u zdravstvu*, koji je namijenjen medicinskim djelatnicima. Program se sastoji od predavanja o vrstama humora te primjerenosti humora u različitim i često zahtjevnim situacijama, dok u praktičnom dijelu radionice nude alate i savjete kako se poigrati s humorom u svakodnevnom radu s djecom i odraslima.

Klauni su posebno osposobljeni za rad s najranjivijim skupinama u društvu, a njihov rad temelji se na duboku razumijevanju ljudskih potreba i emocionalne osjetljivosti. U „Crvene nosove“ uključeno je 30 klauna, koji prolaze opsežno osposobljavanje, da bi osigurali visok stupanj profesionalnosti. Njihov rad zahtijeva kontinuirano usavršavanje, jer svaki susret nosi nove izazove i traži prilagodbu korisnicima svih dobnih skupina, da ne bi bili samo vješti izvođači, nego i pouzdan oslonac u osjetljivim situacijama. S „najmanjom maskom na svijetu“, crvenim nosom, klaun donosi iskrenu emociju, koja ruši barijere i omogućuje povezivanje s ljudima. Njegova je uloga olakšati trenutke boli i straha, preuzeti teret teškoća i vedrinom unijeti nadu.

Svojim radom „Crveni nosovi“ podsjećaju da čak i najmanji trenutak radosti ima moć transformirati čiji svijet i vratiti vjeru u bolje sutra, što najbolje znaju njihovi korisnici, ali i donatori, zahvaljujući čijoj podršci i mogu provoditi svoju misiju.

I vi možete postati dio ove priče i pomoći da osmijeh postane univerzalni jezik nade i radosti svojom donacijom. Potrebne podatke potražite na mrežnoj stranici:

www.crveninosovi.hr

ZA MISIJE I MISIONARE:

Ankica Bokan 180 KM * Iz župa sv. Marka i sv. Luke: N. N. 500 KM * N. N. 50 KM * N. N. 50 EUR * Hrvoje Lovrić 20 KM * N. N. 300 KM * Mato Zovko 500 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Antea Milošević 50 KM *

Ljubica Jelić 460 KM * Anto Jurić 30 KM * Stojan Bošnjak 100 KM * N. N., Dom Caritasa, Lug 50 KM * Milena i Drago Jurić 550 KM * Župa Bosanski Brod 50 KM * Brankica Levak 50 EUR * Tomislav Vidović 40 EUR * Ivan Cukina 2 EUR * Vinka Zgrablić 50 EUR * Vlatko Miličević 15 EUR * Vedran Cesarec 300 EUR * Cvitak Luka 50 EUR * Brigita Medvidović 20 EUR * Iva Kolar 20 EUR * Ivan Novosel 30 EUR * Josip Bošnjak 10 EUR * Dajana Ravnica Golob 40 EUR * Topić Branko 15 EUR * Jelena Turčinović 50 EUR * Ivana Goleš 20 EUR * Ante Marinović 6,64 EUR * Dijana Adamović 20 EUR * D. Gatara 8,63 EUR * Jasminka Jug 7 EUR * Hrvoje Cerovac 10 EUR * Vjeran i Mirjana Ivošević 20 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * K. Tadijanić 75 EUR * Snježana Čular 10 EUR * Dentalni laboratorij Ivana Bjelić, Sisačka Odra 30 EUR * Anisija Podrug 20 EUR * Ivana Josipović 13 EUR * Kostešić Marija Božo 13,27 EUR * Ivan Ivanković 6,64 EUR * Kristijan Banić 40 EUR * Misijska zajednica sv. Male Terezije-Župa sv. Jakoba Starijeg, Prelog 2000 EUR * Željka Mucić 50 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Zoran Arapović 20 EUR * Božica Sambolec 20 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Ivan Kvrngjaš 50 EUR * Josip Gverić 10 EUR * Zvonko Bogi 15 EUR * Tina Petković Ličina 15 EUR * Josko Listeš 25 EUR * Damir Orešković 6,64 EUR * Klara Pošić Stilin 15 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Miroslav Blažan 6,64 EUR * Petar Švogor 50 EUR * Zoran Možnik 10 EUR * Dubravka Trgovac 10 EUR * Kovačević Tihana 20 EUR * Tomkić Nikola 35 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Vlatka Lahovsky 20 EUR * Anđelka Zubčić 6,64 EUR * PADVANA/MG d.o.o. za trgovinu 50 EUR * Antica Perkov 40 EUR * Matilda Ivanov 5 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Ivana Škrnjug 20 EUR * Čorković Dragan 13,33 EUR * Anamarija Šafranko 15 EUR * Malec Ivica 30 EUR * Maja Peraica 15 EUR * Ivana Salamunić Skelin 50 EUR * Anita Pavišić 10 EUR * Ivanka Nikolić 130 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 20 EUR * Radošević Gordana 15 EUR * Josip Jungabel 50 EUR * Željka Vendl 30 EUR * Ivan Zrno 30 EUR * Anita Đurđević 20 EUR * Stanislav Šplajt 10 EUR * Francika Sabo 22 EUR * Katarina Banović 100 EUR * Nikolina Štimac Puž 6,64 EUR * Tomislav Čubelić 40 EUR * Grandis d.o.o. 300 EUR * Marica Čavlina 13,27 EUR * Stipe Pelivanović 20 EUR * Ante Čović 70 EUR * Josip Prpić 50 EUR * Rudolf i Štefica Stibuhar 50 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * Andrea Monas 55 EUR * Tea Vuković 20 EUR * Zdenka Podhraški-Relja 10 EUR * Ante Mazić 7 EUR * Zorislava Balaž 6,64 EUR * Davor Begović 6,64 EUR * Ivica Norac Kovačić 20 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Bono Lučić 50 EUR * Anica Josić 20 EUR * Vatroslav Mihalić 13,27 EUR * Terezija Ratković 10 EUR * Ivan Dukarić 100 EUR * Tanja Legović 100 EUR * Marinko Hudolin 20 EUR * Aleksandar Jazić 27,5 EUR * Goran Doričić 5 EUR * Marina Starić 40 EUR * Dragutin Ištuk 30 EUR * Leticija Kolaković 20 EUR * Barbara Bonić 6,64 EUR * A. Perhaj 50 EUR * Ilena Radoš 20 EUR * Margareta Horžić 100 EUR * Klarić Vinko 50 EUR * Ivanka Rezo 100 EUR * Toni Buzolic 10 EUR * Ružica Obrad 1000 EUR * Milan Komljenović 10 EUR + 40 EUR * Željka Stošić 6,64 EUR + 6,64 EUR *

Danica Miškić 20 EUR * Silvana Knežević 100 EUR + 100 EUR * Željka Tukić 100 EUR Mikolčić Cika 5 EUR + 10 EUR * Štefica Palošika 10 EUR * N.N. 20 EUR * N.N. 20 EUR * Magdalena Jadrjević 6,64 EUR * Anita Grgić 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR * Nada Vrbek 30 EUR + 30 EUR * Branimir Padjen 10 EUR + 10 EUR * Župni ured Gospa van Grada 25 EUR * Mirjana Kapeš Pavlinić 300 EUR Nataša Milun 100 EUR * Kristijan Sklepić 100 EUR * Horvat Slavica 100 EUR * Župni ured Gospe van Grada 25 EUR * Danijela Mišura-Vraneš 200 EUR * «G.M.P.» 100 EUR * LOTI d. o. o. 200 EUR * Stjepan Dubinko 35 EUR * Filka Cace 200 EUR + 200 EUR + 200 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPO TREBITIJE:

Eleonora Rašić 100 KM * Vlč. Miroslav Agostini 97,50 KM * Anđa i Ivan Vrdoljak 50 KM * Ana Šušak 50 KM * T. K. 20 KM * Stjepan Šoštarić 150 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Branko Dragojević 40 EUR * Zrinka Pulić 75 EUR * Zubčić Zoja 13,27 EUR * Branimir Dorotić 5 EUR * Petra Ilić 30 EUR * Ivana Vincetić 100 EUR * Anja Zoričić 13,27 EUR * Željko Mršić 100 EUR * Lovorka Jelić 11 EUR * Josip Kordić 20 EUR * Filip Čopac 20 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR * Vlč. Ivica Miškulin 100 EUR * ASPECTA SCIO-konzalting d.o.o. 50 EUR * Ružica Kučan 50 EUR * Curavić Krpetić Stephanie Mariana 10 EUR * Kornelija Petr Balog 4 EUR * Štefica Ivanović 500 EUR * Miho Bošković 25 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR * Mateo Radić 15 EUR * Andrija Martinović 130 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Tomkić Josip 50 EUR * Iva Miletić Babin 30 EUR * Ana Mrgan 15 EUR * Domagoj Vukman 200 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * N.N. 25 EUR * Ljubo Radić 30 EUR * Petanjak Pero 15 EUR * Robert Janjiš 50 EUR * Dijana Miletić 20 EUR * Davorka Šimanović 50 EUR * Robert Janjiš 50 EUR * Sanja Bolić 25 EUR * Dijana Miletić 20 EUR * Sandra Španić 40 EUR

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Župa sv. Leopolda B. Mandića, Dragunja 905 KM * Župa sv. Ante Padovanskog, Vukanovići 588 KM * Iz župe Briješe: Julijana 206,50 KM + 10,30 EUR; Ljilja i Brano Šutalo 80,95 KM + 3 EUR; N. N. 79 KM + 3 EUR * Zdravka Lovrić 10 EUR

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Dinka Antić 200 KM * Benedikt Pehar 100 KM * Vlč. Miroslav Agostini 195 KM * Janko Krznarević 133 EUR * Tomislav Bilić 19,91 EUR * Tomislav Perić 200 EUR * Obitelj Lacković 800 EUR

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Jure Rupčić 1.995 KM * Dragan Rupčić 1.500 KM * Nada Rupčić 50 KM * Frano Radovac 160 KM * Irena Šimić 30 KM * T. K. 40 KM * N. N., Jelah 40 KM * Marica Novak 100 KM * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Nives Labinac 20 EUR * Autoprijevoznik Željko Glavina 300 EUR * Hečimović Vesna 20 EUR * Danijela Horvatek Tomić 26,54 EUR * Marija Galić 10 EUR * Marija Bobinac 20 EUR * Zlatko Horvat 15 EUR * Irena Šanjek 20 EUR * Jelka Štrbac 5 EUR * Marija Cerčić 150 EUR * Hrebac Marija 75 EUR * Milica Bunić 13,27 EUR * Igor Končurat 15 EUR * Anđelka Butigan 150 EUR * Ivo Komljenović 15 EUR * Vladimir Giacometti 10 EUR * Blagoje Kordić 20 EUR * Čirko Petar 13,27 EUR * Marcellić Josip 20 EUR * Vera Hrebac 20 EUR + 50 EUR

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“, Sarajevo 3.652 KM * Sestre Klanjateljice Krvi Kristove, Nova Topola 1.030 KM + 90 EUR * Ivanka Doko 25 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Mirjana Mikulić 200 KM * Anđa Mihaljević 100 KM * Dario Maradin 13,27 EUR * Filip Babić 42 EUR * Josip Topalović 100 EUR * Antonieta Težak 15 EUR * Mihael Popinjač 33 EUR * Ivana Gečević 90 EUR * J. Zrno 3,98 EUR * Sonja Kotarac Fofonjka 20 EUR * Niko Pilipović 30 EUR * Jularić Galić Ana 15 EUR * Anica Keškić 20 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR * Ljuba Filipović 100 EUR * Anđa Mrvelj 13,27 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Vuković Nada 10 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Ljubo Radić 30 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Sanja Bolić 25 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMIJAMA:

Vlč. Ante Šiško i suradnici misija 700 EUR * Frano Fabris 60 EUR * Marija Miletić 50 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Petanjak Pero 10 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Mara Jurić 50 KM * Borislava Kamsigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Robert Skejčić 20 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Jelena Grgurović Perić 110 EUR * Dijana Solenički 20 EUR * Mila Purišić 3,98 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR * Ivo Hrga 6,64 EUR * Mateša Marija 30 EUR + 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Siniša Skočibušić 50 KM * Čurić Lucija 40 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIZI:

Jozo Hrkać 50 KM * T. K. 30 KM * Dubravko Mijić 200 EUR * Valentina Volarić-Lučić 50 EUR * Štefanija Novak 30 EUR * Bartošek Marija 80 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Mario Preden 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Kristina Jurković 25 EUR * Donadić Marija 10 EUR * Apriori d.o.o. 100 EUR * Stjepan Digula 30 EUR * Iva Miličević 30 EUR * Autoprijevoznik, vl. Goran Čuljak 100 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR * Josip Oreč 77 EUR * Marija Horvat 10 EUR * Svjetlana Kalanj 20 EUR * Davorka Šimanović 40 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Štefanija Novak 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Reviko Vision d.o.o. 1000 EUR * Franjo Trojnar 15 EUR * Agneza Kovačić 130 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Femis d.o.o., Posušje 2.500 KM * HKD Napredak, Podružnica Zavidovići 1.000 KM * Mirela i Nikola Papac 100 EUR * Ivana Juroš 50 KM * Milijana Glavinić 200 KM * Ana Pervan 20 KM * Ratka Gavran 30 KM * Anica Gavran 30 KM * N. N., Žepče 50 KM * Zorka Ivandić 100 KM * Slavica Barunčić 50 KM * Ivan Bjelopadović 100

KM * Marija Budimir 20 KM * Tea Šero Troska 30 KM * Marica Šumić 220 KM * Tea Kožul 30 KM * Dragica Jolić 50 KM * Boro Eldinić 100 KM * Štefanija Novak 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Marija Beus Huml 300 EUR * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Božo Lovrić 20 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Nada Pejić 100 EUR * Marija Martinjaš 30 EUR * Marijan Zovak 50 EUR * Marija Čingel 60 EUR * Mato Josić 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Marin Krešić 800 KM * Adrijana Kajić 100 KM * Vikica Gašpar-Radak 10 KM * Obitelj Lasić 100 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * T. K. 30 KM * Ivan i Kata Grgić 500 KM + 150 EUR * Stana i Nikola Kljajić 100 EUR * Marinka Bilić 300 EUR * Vlač. Sandro Jurešić 150 EUR * Igor i Jasna Barbarić 150 EUR * Andrea i Nemanja Bikić 100 EUR * Dejan Bikić 100 EUR * Safet i Marinka Bikić 100 EUR * Bojan i Dragica Bikić 100 EUR * Željko i Katarina Kaurinović 100 EUR * Kaja i Anto Kunkić 100 EUR * Drago Zečević 300 KM * Mirjana Babić 50 KM * Željko Batinović 10 EUR * Ružica Obrad 1000 EUR * Mirjana Maković 30 EUR * Luki d.o.o. 50 EUR * Štefica Palošika 26 EUR * Matilda Mladin 30 EUR * Župa Uznesenja Marijina, Jelsa 1200 EUR * Jasenska d.o.o. 13000 EUR * Edvina Maras Karačić 40 EUR * Jelena Hotnjan 20 EUR * Maja Marija Prelec 5 EUR * Karlo Bošnjak-Šudić 20 EUR * Marija Jurjević 30 EUR * Ana Golubić 100 EUR * Marija Špoljarić 10 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Cretni Vera 25 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Biljana Mandić 50 KM * Anika Sentić 10 EUR * Nikola Tomašević 120 EUR * Snježana Gregurović 30 EUR * Marija Martinjaš 30 EUR * N.N. 20 EUR * Božo Lončar 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Marija Luburić 30 KM * Mladen Crneković 15 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Stane Radulović 7 EUR * Mato Josić 30 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Zdenko Bujger 100 EUR * Marija Daniela Krnic 250 EUR * D. Delić 31,85 EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 13,28 EUR * Hlavka Pandurić Maja 100 EUR + 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ETIOPIJI:

Marija Hrkač 300 KM * Štefanija Novak 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ARGENTINI:

Štefanija Novak 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Stana Ljubić 50 KM * Ivan Prskalo 20 KM * T. K. 30 KM Domagoj Bošnjak 40 EUR * Jurica Benzon 110 EUR * Ružica Hrkač 25 EUR * Romano Tripalo 20 EUR * Igor Pivac 2000 EUR * Ružica Obrad 1000 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Bartošek Marija 80 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Mihaela Viskov 250 EUR * Dubravko Tandarić

10 EUR * Stana Švarc 400 EUR * Hrvatska Redovnička Konferencija 120 EUR

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Župe Vrhbosanske nadbiskupije: Brčko 1.620 KM * Orašje 850 KM * Čemerno 150 KM * Prozor 4.695 KM * Haljinići 360 KM * Dobretići 1.449 KM * Morančani 90 KM * Kulina 200 KM * Novo Selo 50 KM * Rankovići 480 KM * Žabljak 944 KM * Bijeljina 140 KM * Jelah 1.500 KM * Komušina 116 KM * Marijin Dvor 330 KM * Prud 424 KM * P. Trojstvo, Novi Travnik 2,050 KM * Gradačac 320 KM * Turić 1.190 KM * Oštra Luka Bok 1.000 KM * Zovik 528 KM * Dobrinja 250 KM * Novi Grad 200 KM * Travnik 800 KM * Podkraj 300 KM * Kopanice 450 KM * Gorice 350 KM * Potočani 1.320 KM * Dragunja 210 KM * Uzdol 340 KM Driječa 960 KM * Breške 200 KM * Vlač. Marko Stišić 500 KM * Vlač. Miroslav Agostini 195 KM * Franjevački samostan sv. Bonaventure, Visoko 140 KM * Župa Uznesenja BDM, Prisoje 758 KM * Tamara Šurina 10 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Iva Vukas 6 EUR * Boris Miletić 30 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Kata Galac 10 EUR * Marica Arežina 50 EUR

AKCIJA „VODA ZA ŽIVOT“:

Štefanija Novak 30 EUR

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Karmel, Marija Bistrica * Sestre Presvetog Srca Isusova, Rijeka

MISIJSKA KRIŽALJKA – SIJEČANJ 2025.

Radosna vijest	Svjetovnjak	Bora na koži	Kuća	29. slovo abecede	Mjesto pečata (lat.)	Online broker (krat.)	Oblačnost	Kraj (njem.)	Zamjenica	Ajnštajn	Turoban		Muško ime
Novi kardinal												Rimski 5 Njiva	
Čin				Osoljeni Dio vage						Glazbena oznaka Ohol (tur.)			
Prkos					Poen Obavijest na papiru				Zrak (grč.) Takvi				
Prolaz za vodu						Sjedište nov. kardinala Bibl. grad							
			Grad u Južnoj Koreji					Crni Jedno čulo					
				Zelenje na livadi Prvak						Nijem (ikav.) 2 susj. slova			
			Ad acta			Promašaj Litra					101 rimski Tona		

Rješenja iz prošlog broja: SRETNA SVETA GODINA, SRETAN BOŽIĆ, NADA

MOLITVA JUBILEJA 2025.

Oče, koji si na nebesima,
daj da vjera koju si nam darovao
u svome Sinu Isusu Kristu, našem bratu,
i plamen ljubavi,
izlivene u naša srca po Duhu Svetom,
obnove u nama blaženu nadu
u dolazak tvoga Kraljevstva.

Učini da nas tvoja milost preobrazi
da budemo brižni njegovatelji evanđeoskoga sjemena
koje će čovječanstvu i svemu stvorenomu podariti rast,
dok puni pouzdanja
iščekujemo novo nebo i novu zemlju
i da se, nakon pobjede nad silama zla,
zauvijek očituje tvoja slava.

Udijeli, molimo, da milost Jubileja
oživi u nama, hodočasnici nade,
čežnju za nebeskim dobrima,
te na cijeli svijet izlije
radost i mir našega Otkupitelja.
Tebi, vječno blagoslovljeni Bože,
slava i hvala u sve vijeke vjekova.

Amen